

Planbeskrivning

Samrådshandling

Utökat förfarande (PBL 2010:900)

Detaljplan för Funäsdalen 112:1 med flera, Funäsdalens skola

Härjedalens kommun

Planuppdrag: KS § 177, 2022-09-14, dnr KS:2022/736, MBN 2023-000298

Planförfattare: Elise Nilsson, Ellinor Karlsson och Peter Nilsson

Pbörjad 2024-03-19

Upprättad 2024-11-19

Samrådshandling 2025-03-10

Granskningshandling

Antagande

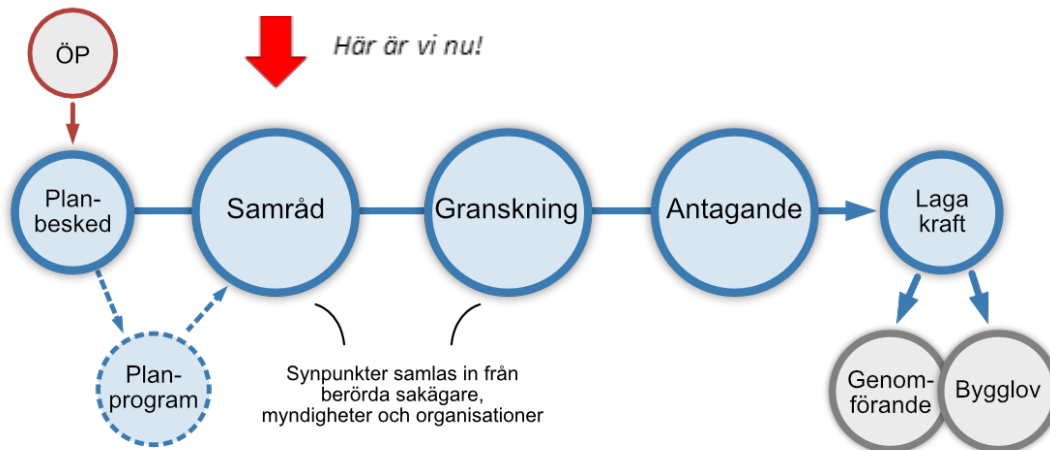
Innehåll

Detaljplanens syfte	4
Beskrivning av detaljplanen.....	4
Detaljplanens omfattning och lokalisering	4
Planförslag	4
Allmän plats	15
Kvartersmark	16
Genomförandetid	18
Motiv till detaljplanens regleringar	18
Motiv till regleringar	18
Konsekvenser av nybyggnation	20
Visuell påverkan	20
Genomförandefrågor	22
Mark- och utrymmesförvärv	22
Fastighetsrättsliga frågor och förändrad fastighetsindelning	23
Tekniska frågor	27
Ekonomiska frågor	31
Organisatoriska frågor	31
Planeringsunderlag	32
Kommunala planeringsunderlag	32
Regionala planeringsunderlag.....	35
Planeringsförutsättningar och konsekvenser	35
Naturmiljö	35
Geotekniska förhållanden.....	37
Kulturmiljö.....	40
Riksintressen.....	41
Hushållningsbestämmelser (3 kap miljöbalken).....	41
Miljökvalitetsnormer	41
Miljö.....	42
Hälsa och säkerhet.....	43
Social hållbarhet.....	50
Service.....	51
Trafik	52
Medverkande tjänstepersoner.....	52

Om detaljplanering

Kommunen är ansvarig för planläggning av mark- och vattenområden enligt plan- och bygglagen (PBL, 2009:100). Det är kommunens politiska ledning som startar planuppdrag och även antar detaljplaner.

En detaljplan är ett juridiskt bindande dokument som reglerar vad marken inom respektive planområde får användas till. Det är mot en detaljplan som bygglov och andra åtgärder prövas.

Processen för att ta fram en detaljplan framgår av 4 kapitlet i plan- och bygglagen. I denna process ingår att personer och myndigheter som berörs av planförslaget får lämna synpunkter, yttra sig, över planförslaget. Detta sker i två steg, först i samråd och sedan i granskning. Den person som inte lämnar synpunkter senast under granskningen förlorar möjligheten att överklaga detaljplanen.

Det är antingen miljö- och byggnämnden, eller kommunfullmäktige i respektive kommun, som beslutar om att anta en detaljplan. När det beslutet är taget kan beslutet överklagas inom tre veckor. Efter denna besvärstid har gått ut får detaljplanen laga kraft och detaljplanen kan genomföras, genom att fastigheter styckas av eller förändras, samt att bygglov kan sökas som stämmer med angivna byggrätter.

Val av förfarande

När kommunen har fattat beslut om att ta fram ett förslag till detaljplan, och startar en planprocess, väljer kommunen vilket förfarande förslaget ska handläggas med. Kommunen tar då hänsyn till ett antal kriterier som regleras i plan- och bygglagen.

Förslaget till detaljplan kan handläggas med ett standardförfarande eller med ett utökat förfarande. Under vissa förutsättningar är det möjligt att handlägga en detaljplan med ett begränsat standardförfarande och då endast genomföra ett kommunikationssteg.

I de allra flesta fall är det ett av två planförfaranden som ska tillämpas vid framtagande av en detaljplan, ett standardförfarande eller ett utökat förfarande. Kriterier för när kommunen ska tillämpa respektive förfarande finns i PBL. Bedömer kommunen att förslaget är av betydande intresse för allmänheten ska detaljplanen handläggas med det utökade förfarandet.

Då möjligheten till utveckling och utbyggnad av skolan i Funäsdalen bedöms vara av betydande intresse för allmänheten i Funäsdalen med omnejd handläggs detaljplanen med ett utökat förfarande.

Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att tillskapa möjlighet för utbyggnation av befintlig skola i Funäsdalen utan att påtagligt minska storleken på skolgården. En tillfredställande miljö på skolgården och trafiksäkerhetsfrågor rörande angöring, hämtning och lämning samt parkering är också frågor som planen syftar till att säkerställa.

I detaljplaneprocessen upphävs även delar av vägområde i gällande detaljplaner där Trafikverket är väghållare.

Beskrivning av detaljplanen

Under de senaste åren har elevantalet i Funäsdalens skola successivt ökat och i en del klasser har det varit nödvändigt med parallellklasser, vilket skolan inte är designad för. Detta har resulterat i trångboddhet varpå moduler hyrts in i syfte att tillfälligt lösa problematiken.

Kommunstyrelsen har gett i uppdrag till kommunledningsförvaltningen att, i samråd med bildnings- och samhällsutvecklingsförvaltningen, ta fram ett beslutsunderlag för hur skolsituationen i Funäsdalen ska lösas. Samtidigt gav kommunstyrelsen i uppdrag till miljö- och byggnämnden att ta fram en ny detaljplan för området¹.

Detaljplanens omfattning och lokalisering

Planområdet omfattar cirka 4,8 ha och är centralt beläget i Funäsdalen.

Figur 1 Planområdets ungefärliga utbredning och lokalisering

Planförslag

Miljö- och byggnämnden har fått i uppgift att pröva markanvändningen och utreda förutsättningarna för att utöka skolans lokaler. Detaljplanen ska enligt avtalet presentera förslag

¹ §177, Kommunstyrelsen Härjedalens kommun, 2022-09-14, Dnr KS 2022/736

på lösning på lokalbrist men även förslag på lösning till problem med utemiljön gällande skolgården, möjligheter att hämta och lämna elever, parkeringssituationer, varutransporter och gång- och cykelmiljön till och från skolan.

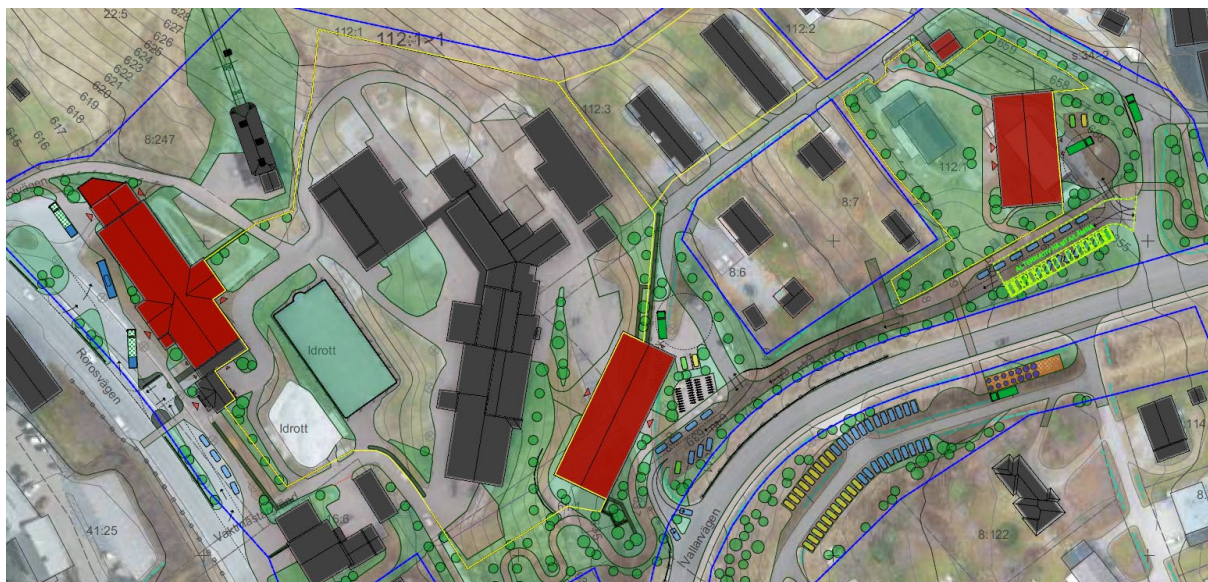
Utbyggnad skola

Förutsättningar

Med hänsyn till skolans placering i centrala Funäsdalen i anslutning till bebyggelse med pågående markanvändningar och infrastrukturanläggningar är möjligheterna att utöka ytan för skolverksamheten begränsade.

Planförslag

Planförslaget innebär möjlighet att utöka skolans lokaler. Skolgårdens storlek kommer att vara dimensionerande för hur stor utbyggnad av skolan som kan göras. För att framtidssäkra detaljplanen regleras användningen för byggrätterna inom delar av planen till S – Skola, C – Centrum och B- Bostäder. I händelse av att elevunderlaget sjunker är det då möjligt att nyttja lokalerna för andra verksamheter som också behöver ligga centralt och vara lätta att nå. I användningen ingår bland annat lättare former av vård, gym, bibliotek, apotek, kontor och bostäder.

Figur 2 Möjlig ny bebyggelse som detaljplanen möjliggör, illustrerat med röda byggnader, genom påbyggnad på parkeringshus närmast Rörsvägen samt två nya byggnader närmast Vallarvägen.

Ny byggrätt inom befintlig förskoletomt (Fjällviolen) del av Funäsdalen 112:1

I planområdet i norra del föreslås möjlighet till en byggrätt om 700m². För att framtidssäkra detaljplanen regleras användningen för byggrätterna inom delar av planen till S – Skola, C – Centrum och B- Bostäder.

Figur 3 Illustration för ny bebyggelse inom befintlig förskoletomt.

Ny byggrätt inom befintlig skoltomt, del av Funäsdalen 112:1, 8:112 och 61:1

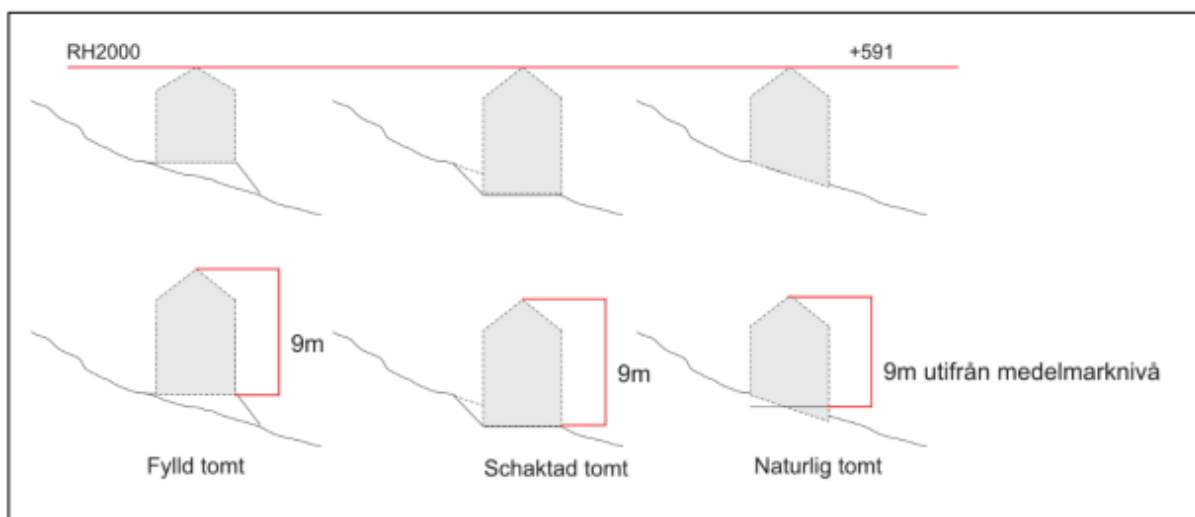
Öster om befintlig skolbyggnad, som även inhyser bibliotek, tillkommer en byggrätt för skolverksamhet. Byggrätten kan nyttjas för en större byggnad eller fördelas på flera mindre. Höjden regleras med högsta nockhöjd om +651,5 meter över angivet nollplan, vilket innebär att en byggnad motsvarande tre våningar kan uppföras. Högsta byggnadsarea är 4200 kvadratmeter inom denna del av planområdet. Vilket innebär en utbyggnad med cirka 1000m² gentemot befintlig byggnation inom befintligt skolområde.

Figur 4 Illustration ny byggrätt öster om befintlig skolbyggnad

Outnyttjad byggrätt och justerad höjdsättning

Tidigare detaljplan reglerar användningen för befintliga skolbyggnader till S – Skola i högst två våningar. Detaljplanen saknar reglering om höjd på byggnaderna.

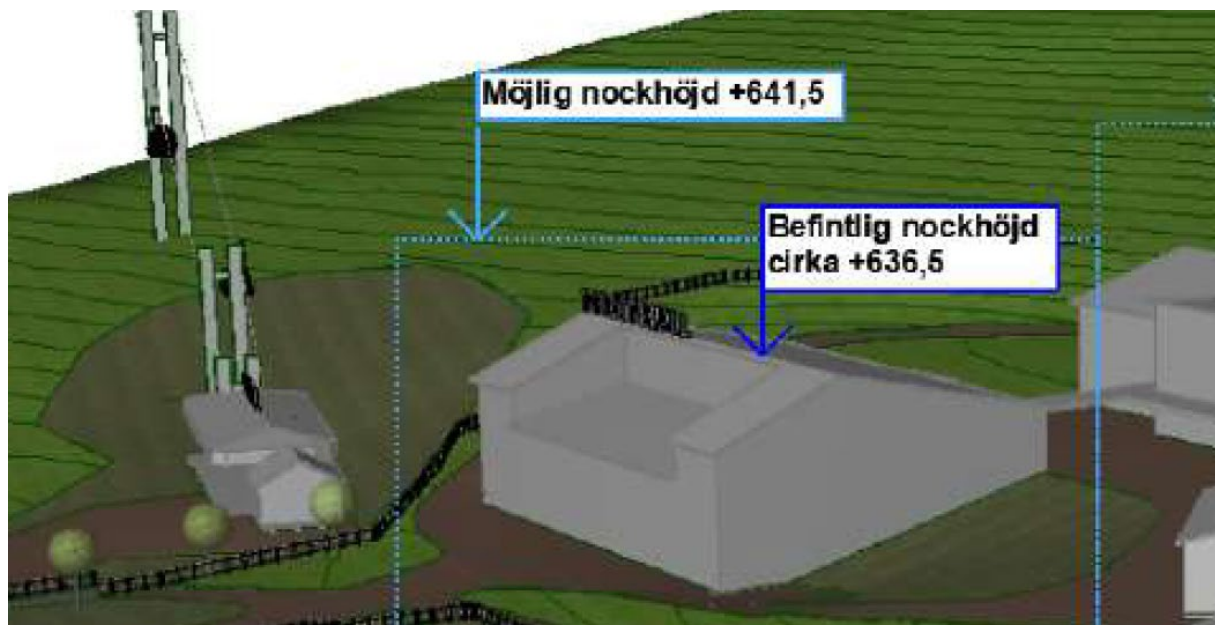
Figur 5 Exempel över skillnaden mellan reglering av nockhöjd i fast höjd i RH2000 jämfört med nockhöjd i förhållande till medelmarknivå.

I det nya förslaget till detaljplan regleras höjdsättning i huvudsak med högsta nockhöjd i meter över angivet nollplan. Det innebär att höjden mäts från Rikets höjdsystem och att respektive högsta nockhöjd förenklat avser antal meter över havet. Regleringen har gjorts för att både förtydliga och förenkla prövningen av nockhöjd i samband med bygglov, då definitionen av våningar med tillhörande tolkningar och gränsdragningar för bland annat souterräng kan undvikas.

Regleringarna för befintliga byggnader innebär att det finns möjlighet att bygga på befintlig gymnastiksal i motsvarande en våning jämfört med befintlig utformning.

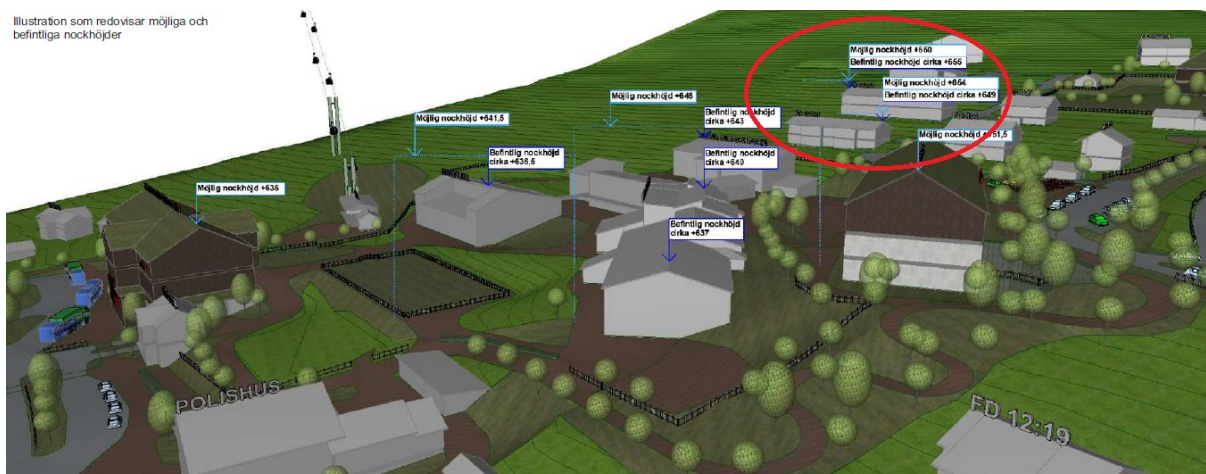

Figur 6 Illustration möjlig ny skolbyggnad öster om befintlig skola och påbyggnad på befintlig gymnastiksal inom röd ring.

Regleringarna innebär även möjlighet att bygga till ovanpå befintliga skolbyggnader motsvarande högst en våning med vind/tak. Befintliga nockhöjder varierar mellan +637 och +643 meter över angivet nollplan. Detaljplanen reglerar för dessa en högsta tillåten nockhöjd om +646 meter över angivet nollplan.

För befintliga byggnader norr om Skolbacken regleras nockhöjden till +654 meter samt +660 meter över angivet nollplan. Befintliga nockhöjder är +649 meter samt +655 meter över angivet nollplan.

Figur 9 Illustration över befintliga nockhöjder och den nockhöjd som detaljplanen tillåter för befintliga byggnader norr om Skolbacken. Utklipp från illustrationskartan.

Utökad byggrätt befintligt parkeringshus

Planförslaget innebär en möjlighet att bygga på befintligt parkeringshus/parkeringsdäck med en våning. Till användningen P- Parkering som gäller för byggrätten idag, som även inhyser väntsal för kollektivtrafiken, läggs användningarna S – Skola, C – Centrum och B - Bostäder. En möjlig åtgärd därefter är att exempelvis flytta bibliotek och matsal till detta område för att frigöra lokalytor som kan nyttjas för undervisning.

Figur 10 Vy mot befintligt parkeringshus, från Rörosvägen.

Figur 11 Illustration över ett maximalt utnyttjande av detaljplanens regleringar. Vy från korsningen Rörosvägen/Hotellet mot busstorget.

Figur 12 Illustration på möjlig ut- och påbyggnad av parkeringshus.

Konsekvenser

Sammantaget bedöms detaljplanens regleringar kunna lösa skolans behov av lokalyta utan att påtagligt minska storleken på skolgården.

Skolgård

Förutsättningar

Enligt PBL ska det på tomten eller i närheten av denna finnas tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och utevistelse. Vad som är tillräckligt stor yta prövas av kommunen i varje enskilt fall och det är kommunen som ska bedöma hur behoven ska tillgodoses.

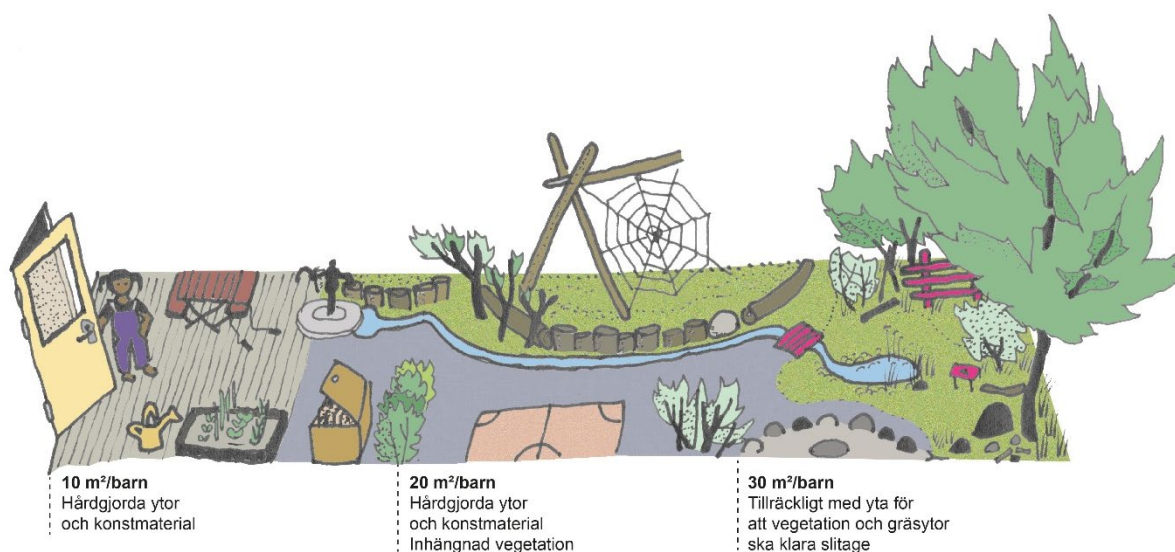
Som stöd till bedömningen har Boverket tagit fram allmänna råd som förtydligar innebörden i bestämmelserna. De allmänna råden saknar uppgift om storlek men i en vägledning om barn och ungas utemiljö hänvisar Boverket till den forskning som visar att den totala storleken på friytan inte bör understiga 3 000 kvadratmeter. På en skolgård som är mindre än så, oavsett antal barn, kan en barngrupp få svårt att utveckla lek och socialt samspel på ett sätt som tillgodoser deras behov².

² Gör plats för barn och unga! – En vägledning för planering, utformning och förvaltning av skolans och förskolans utemiljö. Boverket, maj 2015

För att kunna skapa tillgängliga, stimulerande och trygga miljöer för utveckling, inlärning och välmående behöver många olika behov och önskemål vägas mot varandra. Enligt en ny vägledning om skolors och förskolors fysiska miljöer som Boverket publicerade 2022 visar forskning att en skolgård som är minst 10 000 kvadratmeter kan rymma tillräckligt variationsrika miljöer som stimulerar till fysisk aktivitet, fri lek och det sociala samspelet. Alltför små ytor skapar trängsel och kan begränsa barns och elevers möjlighet till egna aktiviteter och i stället resultera i aggressivitet eller undvikande beteende. Små utomhusytor ökar också risken för fetma genom begränsade möjligheter till fysisk aktivitet. Trängsel gör det dessutom svårt att uppnå god social samvaro, med plats för barn med olika ålder, könstillhörighet och funktionsnedsättningar. Utöver det medför för små ytor slitage på vegetationen och naturmark, vilket försämrar utemiljöns kvalitet och minskar möjligheten till naturkontakt³.

Tillräcklig yta på gården ger förutsättning att bibehålla områden med naturkaraktär utan att de slits ned. Det gynnar barn och elevers lek och återhämtning, och ger samtidigt samhället ekosystemtjänster som biologisk mångfald och infiltrering av dagvatten. En viktig aspekt av storleken är slitaget som står i relation till hur många kvadratmeter friyta det finns per barn. Erfarenheter från praktiken visar att det verkar gå en brytpunkt för naturliga markmaterial och vegetation runt 20–25 m² per barn eller elev. Under detta sliter barns lek hårt på naturmiljöer, vilka behöver ersättas med mer hårdgjorda material.

För elever i årskurs F-6 gäller att en skolgård med en utemiljö på 10 m² per elev blir mestadels hårdgjord, medan en skolgård med 30 m² per elev kan rymma både idrottsytor och mer naturliknande ytor. Under 25 m² per barn blir slitaget stort och det är svårt att få vegetation och naturliga markmaterial att klara sig.

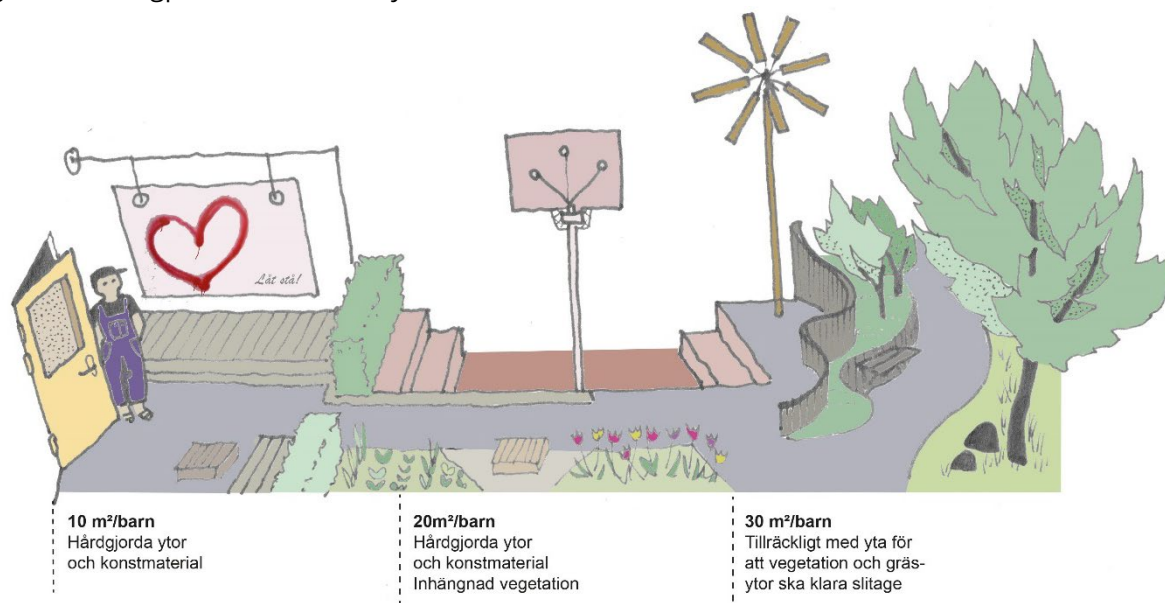

Figur 13 Illustration med schematisk bild över vilka kvaliteter och funktioner som ryms på en skolgård för elever i åk F-6 beroende på storleken. Boverket, 2022.

Äldre barn i årskurs 6–9 behöver informella hängplatser att vara på och traditionella bänkar och bord. Platser för att se andra och själv synas är viktiga. Trappor, trädäck och andra extensiva platser fungerar bra som sitt- och umgängesplatser och kan kombineras med platser som ger impulser till rörelse, kraftmätning och socialt samspel. För tonåringar är det viktigt att få påverka och uttrycka sin identitet i relation till platsen. På skolgården kan konstnärliga uttryck få ta plats,

³ Vägledning om förskolors och skolors fysiska miljö. Boverket, 2022.

genom utställningar på gården och platser för dans och musik. En skolgård med en utemiljö på 10 m² per elev blir mestadels hårdgjord, medan en skolgård med 30 m² per elev kan rymma både grönska, hängplatser och idrottsytor.

Figur 14 Illustration med schematisk bild över vilka kvaliteter och funktioner som ryms på en skolgård för elever i åk 6–9 beroende på storleken. Boverket, 2022.

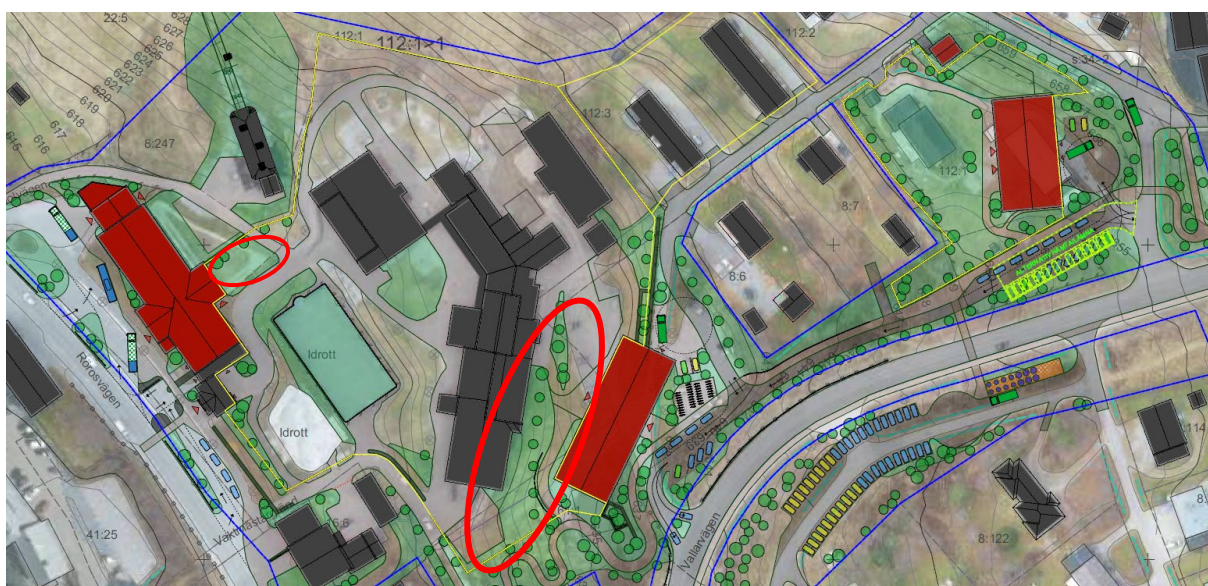
I samband med framtagandet av gällande detaljplan för skolan och angränsande dalstation med lift/gondol och skidnedfarter, som vann laga kraft 2009, minskades det disponibla utrymmet för skolan något, främst vad avsåg aktivitets- och friytor utomhus. Därefter har elevantalet ökat vilket resulterat i att storleken på utemiljön per elev minskat med ett ökat slitage som följd.

Planförslag

Planförslaget avser en omdisponering av ytorna på skolgården där möjlighet att uppföra skolbyggnad tillkommer vilket möjliggör för eleverna att nyttja ett område som tidigare inte använts. Området har, på grund av sitt läge, varit svårt att ha uppsikt över och legat i anslutning till parkeringar och varumottagning som påverkat säkerheten. Med en eller flera skolbyggnader närmare Vallarvägen förflyttas osäkerheten kopplat till närvaron av fordon till baksidan av den nya byggnaden samtidigt som elever och personal rör sig mellan byggnaderna, vilket omvandlar läget från osynligt till synligt vilket bedöms bidra till en ökad trygghet.

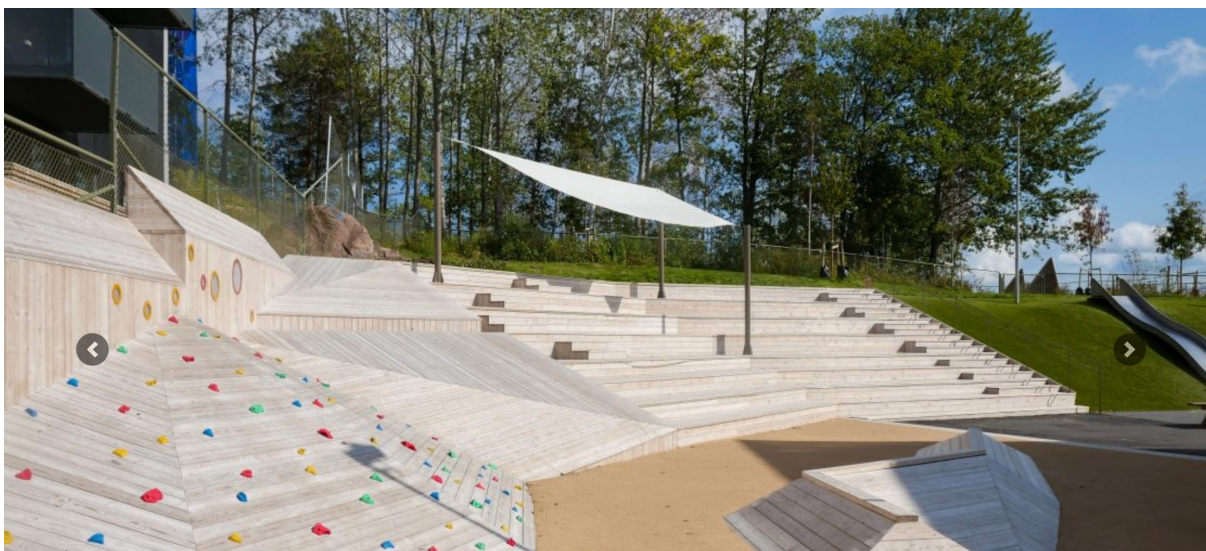
Figur 15 Illustration från genomförd elevdialog utvisande yta som kan omdisponeras.

Figur 16 Illustration över planområdet där yta som kan omdisponeras ringats in.

Ytan är delvis kuperad men rätt utformad kan den bidra med funktioner och kvaliteter som befintlig skolgård delvis saknar. De äldre eleverna på skolan har under den tidiga dialogen efterfrågat platser för häng och bänkar vilket bland annat bedöms kunna tillgodoses inom ytan. Genom sitt avskilda läge i förhållande till lektytor och bollspel bedöms ytan kunna tilltala de äldre eleverna och tillgodose deras behov av sitt- och umgängesplatser. Ytan kan kombineras med funktioner för socialt samspel, interaktion och uppmuntra till rörelse i form av exempelvis bordtennisbord för utomhusbruk, klätterytor eller parkourbana.

För att kunna genomföra planuppgiftet har kommunen köpt angränsande fastighet Funäsdalen 61:1 vilket möjliggör för byggrätten närmast Vallarvägen och utökar skolgården. Sammantaget bedöms åtgärderna utöka elevernas disponibla yta med cirka 2700 kvadratmeter, jämfört med hur skolgården används idag.

Figur 17 Bild på tänkbar utformning av området. Referensbild från Förskolan Forskaren, Sundbyberg. Organowood 2018

Figur 18 Bild på tänkbar utformning av området. Referensbild från Förskolan Forskaren, Sundbyberg. Organowood 2018

Konsekvenser

Den totala ytan disponibel skolgård före utbyggnad bedöms vara cirka 7800 kvadratmeter. Efter ett plangenomförande bedöms den disponibla ytan för förskolan kunna öka med cirka 4000 kvadratmeter. Totalt bedöms skolgården efter ett plangenomförande kunna uppgå till cirka 11 000 kvadratmeter. Enligt exemplen i Boverkets vägledning förskolors och skolors fysiska miljö skulle det kunna innebära möjligheten att tillskapa en skolgård med tillräckliga ytor för att vegetation och gräsytor ska kunna klara slitage för upp till cirka 365 elever.

Genom att arbeta med utformningen av skolgården är det möjligt att stärka platsens roll som samlingspunkt och område för rekreation och umgänge utanför skoltid. Redan idag används skateparken både under och efter skoltid.

Genom att tillkommande byggrätt och den utökade byggrätten för nuvarande parkeringshus möjliggör för centrumanvändning kan rörelse i området skapas även utanför skoltid, vilket kan bidra till att öka den upplevda tryggheten av att vistas på skolgården under större delar av dygnet än under skoltiden.

Investeringar i god kvalitet lönar sig, inte bara i bättre miljöer för individ och samhälle, utan även rent ekonomiskt genom lägre förvaltningskostnader i den byggda miljön på sikt. Det offentliga, kommuner, landsting och stat, som har att företräda allmänintresset, har ett stort ansvar för detta perspektiv⁴. Boverket beskriver i sin vägledning att det är ett viktigt mål inom politiken för gestaltad livsmiljö är att hållbarhet och kvalitet inte ska underställas kortsiktiga ekonomiska överväganden.

Förskolor och skolor som byggs med robusta, hälsosamma material och med en utformning som möjliggör anpassning till förändrade funktionskrav och olika pedagogiska inriktningar kan förvisso innebära en ökad kostnad initialt, men ger vinster på sikt i form av ökad livslängd och minskad resursanvändning. Det ger också vinster på individnivå i form av ökat välmående och bättre hälsa.

Bostäder

Planförslag

Utöver befintliga bostäder väster om Skolbacken, som regleras till Skola och Bostäder, tillkommer möjlighet att uppföra bostäder inom byggrätterna som omfattar befintligt parkeringshus och befintligt fritidshem.

Konsekvenser

Huvudanvändningen för byggrätterna med parkeringshus och fritidshem är Skola. Detaljplanens regleringar innebär att det vid ändrade förutsättningar är möjligt att använda ytor inom detaljplanen för bostäder utan en föregående ändring av detaljplanen. Med hänsyn till att det råder brist på permanentboende i Funäsdalen är det av vikt att ytor som bedöms som lämpliga för bostadsändamål också kan nyttjas för det, om det vid senare tidpunkt saknas underlag och förutsättningar för huvudändamålet. Ändrade användningar inom detaljplanen föregås av bygglovsprövningar där krav för respektive användning säkerställs.

Allmän plats

GATA- Gata

Användningen Gata används för gator som främst är avsedda för trafik inom en ort eller för trafik som har sitt mål vid gatan. I användningen ingår komplement som behövs för vägens funktion som trafikanordningar, gatuparkeringar, trottoarer, cykelvägar, laddstolpar, planteringar, gräsytor, snöupplag, hållplatsskydd, kiosker med mera. Det kan även vara möjligt att anlägga en gång- eller cykeltunnel under gatan om det finns plats för det. Anläggningar och byggnader som behövs för gatans skötsel och bruk ingår också i användningen.

GATA₁- Gata och hämta-och lämna till skolan

Användningen har preciserats för att tydliggöra att utöver vad som anges i användningen Gata är denna del avsedd för hämtning och lämning till skolan.

GATA₂ - Gata med parkering

Användningen har preciserats för att tydliggöra att utöver vad som anges i användningen Gata är denna del avsedd för gata med parkering.

GATA₃ - Gågata

⁴ Prop. 2017/18:110 Politik för gestaltad livsmiljö, s.21

Användningen tillåter angöring av fordon till och från området. Trafiken ska ske på gångtrafikanternas villkor.

GCVÄG- Gång och cykelväg

Användningen Gång- och cykelväg innefattar gator och vägar som är avsedda för enbart gång-, cykel- och mopedtrafik.

NATUR- Natur

I användningen ingår alla typer av friväxande grönområden. Grönområdet ska vara av den typ som inte sköts mer än enligt skötselplan eller genom visst begränsat underhåll. I användningen ryms även mindre park-, vatten- och friluftsanläggningar och andra komplement till grönområdets användning. Det kan till exempel vara anlagda gångstigar, motionsslingor, gång- och cykelvägar eller utrymmen för omhändertagande av dagvatten. Även mindre byggnader ingår när dessa behövs för områdets skötsel eller bruk.

TORG₁ - Kollektivtrafiktorg

Användningen medger att platsen används för torg för kollektivtrafik. Även komplement som behövs för torgets funktion ingår, som kiosker, hållplatsskydd, parkeringsplatser eller toaletter.

Huvudmannaskap

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska kommunen vara huvudman för allmän plats. Men kommunen får, om det finns särskilda skäl, överlåta ansvaret för allmänna platser till enskilda. Kommunen får även i en detaljplan reglera olika huvudmannaskap till olika allmänna platser genom planbestämmelser i plankartan.

Inom denna detaljplan råder kommunalt huvudmannaskap för allmän plats.

Kvartersmark

B – Bostäder

Med användningen Bostäder avses boende med varaktig karaktär. I användningen ingår vanliga bostäder, fritidshus och olika typer av kategoribostäder som till exempel studentbostäder och seniorbostäder. Även gruppboende, träningsbostäder och liknande typer av boenden som innefattar viss omsorg kan ingå, om inte vårdinslaget är för stort.

I användningen ingår också bostadskomplement av olika slag. Bostadskomplement kan ligga i eller i anslutning till bostaden och är sådant som är till för de boendes behov. Det kan till exempel vara garage, parkering, tvättstuga, gäststuga eller gästlägenhet, växthus, lekplats och miljöhus för flerbostadshus. Även förskola i begränsad omfattning som är inrymd i ett flerbostadshus kan betraktas som bostadskomplement.

C- Centrum

Med användningen Centrum avses all sådan verksamhet som behöver ligga centralt eller på annat sätt ska vara lätt att nå för många människor. I Centrum ingår en rad olika verksamheter som också kan återfinnas i andra användningar. Där ingår till exempel butiker, restauranger, kontor, gym, biograf, bibliotek, teatrar, museum, banker, apotek, smådjursklinik, hantverk och annan service. I användningen ingår även byggnader för religiösa ändamål, föreningslokaler, samlingslokaler, vuxenutbildning, hotell, vandrarhem och lättare former av vård och hälsovård som vårdcentral, fot- eller hudvård. Även polisstation, häkte och liknande kan lokaliseras inom

Centrum. I användningen ingår också komplement till centrumverksamheten som till exempel parkering, lastområden och de utrymmen som behövs för de anställda.

E- Tekniska anläggningar

Användningen Tekniska anläggningar kan användas för områden för både offentliga och privata anläggningar. Användningen omfattar flera olika typer av tekniska anläggningar. Det handlar om anläggningar för produktion, distribution, omvandling eller hantering av elektricitet, tele-, TV- och radiosignaler, digital datatrafik samt värme, kyla, vatten, avlopp och avfall eller om annan teknisk anläggning.

R₁ – Skid och Friluftsanläggning

Användningen besöksanläggningar, R, används för all besöksintensiv verksamhet. Det kan till exempel handla om idrotts- och sportanläggningar och byggnader för kulturella eller religiösa ändamål. Användningen är bred då gränserna mellan sådana verksamheter ofta är flytande, samtidigt som de har liknande behov och krav på kommunikationer och tillgänglighet. I användningen ingår även sådant som kan ses som komplement till besöksanläggningen. Det kan till exempel vara mindre butiker, restauranger, servicehus, verkstäder, garage, parkering och lekplats.

Om ett område ska ha en särskild funktion som kommer att dominera användningen, få stor betydelse för områdets utformning eller innebära en betydande omgivningspåverkan så kan användningen preciseras. Användningen kan även preciseras om kommunen vill avgränsa användningen till en specifik funktion, exempelvis för att undvika störningar.

En precisering innebär att enbart det som anges i preciseringen är tillåtet. En preciserad användningsbestämmelse ger alltså mindre utrymme för tolkning än då användningen inte preciseras. En precisering innebär att planen blir mindre flexibel samtidigt som det blir tydligt vilket ändamål som avses för området.

Användningen Besöksanläggningar preciseras till Skid- och friluftsanläggning och avser ett område med befintlig dalstation bebyggd med gondolift.

S- Skola

Användningen Skola omfattar alla slags skolor och andra undervisnings- och forskningslokaler. I användningen ingår till exempel förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, högskola, universitet och övrig vuxenutbildning. Även idrottshall, matsal, bibliotek, personalkontor, skolgård och parkering som hör till skolverksamheten ingår.

P₁- Parkeringshus

Parkering används för områden där parkering av olika typer av fordon utgör en självständig användning inom kvartersmark. Det kan till exempel vara markparkering, parkeringshus, större cykelparkeringar, garage eller källargarage. Användningen omfattar även de utrymmen som behövs för anläggningens skötsel och bruk och även verksamheter som är knutna till användningen. Det kan till exempel vara laddplatser, möjlighet att tvätta fordon eller liknande.

Användningen har preciserats för att tydliggöra att parkeringen ska ske i ett parkeringshus.

Genomförandetid

Genomförandetiden anger den tidsrymd inom vilken en detaljplan är tänkt att genomföras. Den ska bestämmas så att det finns rimliga möjligheter att genomföra planen under angiven tid, men den får inte vara kortare än fem år och inte längre än femton år.

Genomförandetiden för detaljplanen är 5 år från det att detaljplanen får laga kraft. Innan genomförandetiden gått ut får detaljplanen inte ändras, ersättas eller upphävas mot berörda fastighetsägares vilja.

Motiv till detaljplanens regleringar

Motiv till regleringar

Enligt Boverkets förordning om planbeskrivning (2020:8) ska kommunen motivera varje enskild reglering och lagra motivet digitalt. Redovisningen ska göras utifrån detaljplanens syfte och 2 kap. PBL. Nedan följer en lista på bestämmelser och deras motiv.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Avgränsad via egenskapsgräns och användningsgräns

Stängsel, utfart och annan utgång

 Utfartsförbud.

Motiv: Regleringen syftar till att hindra nya utfarter mot Vallarvägen. Då gräns för utfartsförbud inte får läggas i plangränsen ligger den i antingen avgränsningen mellan Gata och Natur eller en meter innanför planområdesgränsen på allmän platsmark Gata.

Utformning av allmän plats

plac₁- Parkering får inte placeras inom allmän plats Gata

Motiv: Regleringen syftar till att säkerställa att parkeringar inte anordnas inom användningen Gata.

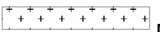
EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Avgränsad via egenskapsgräns och användningsgräns

Begränsning av markens utnyttjande

 Marken får inte förses med byggnad.

Motiv: Regleringen syftar till att området hålls fri från byggnader

 Marken får endast förses med byggnadsverk och anläggningar som behövs för skolgårdens funktion.

Motiv: Regleringen syftar till att endast byggnader som har en funktion för skolgården kan uppföras.

ö₁ -Marken får endast förses med garage, carport och förråd.

Motiv: Regleringen syftar till att området endast får bebyggas med garage, carport och förråd.

ö₂- Marken får inte förses med parkering i de fall användningsområdet bebyggs med skola

Motiv: Regleringen syftar till att område avsett för skolgård inte kan användas för parkeringsändamål.

Höjd på byggnadsverk

h₁- Högsta nockhöjd är <i kartan angivet> meter.

Motiv: Regleringen syftar till att bestämma höjden på bebyggelsen inom området.

Markreservat för allmännyttiga ändamål

u₁ - Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar

Motiv: Regleringen säkerställer yta reserveras för ledningar.

Markreservat för gemensamhetsanläggningar

g₁- Markreservat för gemensamhetsanläggning.

Motiv: Regleringen syftar till att möjliggöra för angöring till Funäsdalen 16:6 och skolområdet via gemensam tillfart över Funäsdalen 16:6.

Takvinkel

o₁- Största takvinkel är 35 grader.

o₂- Minsta takvinkel är 25 grader.

Motiv: Regleringen syftar till att skapa en enhetlig utformning i området.

Utformning

f₁- Tak ska utformas som sadeltak.

Motiv: Regleringen syftar till att skapa en enhetlig utformning i området.

Utnyttjandegrad

e₁- Största byggnadsarea är <i kartan angivet> m².

e₂- Största byggnadsarea är <i kartan angivet> m² inom användningsområdet.

Motiv: Regleringen anger hur mycket som kan byggas inom området.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Avgränsad via sekundäregenskapsgräns och användningsgräns

Begränsning av markens utnyttjande

ö₃- Marken får inte förses med parkering utöver tillgänglig och användbar parkeringsplats för rörelsehindrade.

Motiv: Regleringen syftar till att säkerställa att område avsett för skolgård inte kan användas för parkeringsändamål. Bestämmelsen innebär att enbart sådana parkeringar för rörelsehindrade som ska kunna ordnas enligt Boverkets byggregler får anordnas inom området.

Fastighetsstorlek

d₁- Minsta fastighetsstorlek är 4000 m²

Motiv: Regleringen syftar till att området inte kan styckas av i flera fastigheter.

Höjd på byggnadsverk

h₂- Högsta nockhöjd är <i kartan angivet> meter över angivet nollplan.

Motiv: Regleringen syftar till att bestämma höjden på bebyggelsen inom området.

Markreservat för allmännyttiga ändamål

u- Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar

Motiv: Regleringen säkerställer yta reserveras för ledningar.

Konsekvenser av nybyggnation

Visuell påverkan

Planförslaget möjliggör för en flexibel utbyggnation med möjlighet till både byggnation av skola, centrumverksamheter och bostadsändamål centralt i Funäsdalens by. Nedan beskrivs de huvudsakligaförändringarna som ett genomförande av detaljplanen kan medföra.

Planförslag

Busstorget

Planförslaget möjliggör en ombyggnation av busstorget ör att klara vändningar med bussar från Tännaldalen och skapa ett tydligt stråk för oskyddade trafikanter.

Befintligt P-hus kan byggas på och ut i väster med 1–2 våningar för skola, centrum och trygghetsboende.

Funäsdalens skola

Angöringen och parkeringen i nordöst tas bort och görs om till skolgård vilket ger förutsättningar för att bygga ut eller på med en våning på befintliga lokaler och/eller uppföra en ny skolbyggnad i upp till tre våningar.

Fjällviolen

Inom befintligt tomt där förskola idag finns föreslås att en skolgård om 2900m² tillskapas. Detta kan göras genom att alla befintliga byggnader rivs och marken jämnas ut för att reducera slänter. En platt plats kan tillskapas för en ny skolbyggnad i två våningar.

Plats för "hämta och lämna" och parkering

Från Berggatan föreslås en ny gata parallellt längs Vallarvägen. Längs denna gata kan både angöring för nytto- och lastfordon samt hämta/lämna tillskapas.

Den västra in- och utfarten till Högen stängs och den östra breddas. Längs med Högen kan besöks- och personalparkering samt anläggning för avfallshantering tillskapas.

Gång- och cykel

Busstorget föreslås kunna kopplas ihop med en gång- och cykelväg hela vägen förbi skolan och förskolan förbi Berggatan och till tunneln under Vallarvägen i norr.

Konsekvenser

Vid ett plangenomförande kan en om byggnation av busstorget skapa en säker och tydlig hämta/lämnazon med ny tillgänglig gång- och cykelramp till skolan. Angöring till Polishuset kan flyttas till östra sidan för att få en bättre angöring. Framför vänthallen finns plats för ett torg och passage till Rörosvägen.

Ett genomförande av planförslaget möjliggör för en ny väg parallellt med Vallarvägen, längs denna gata kan både angöring för nytto- och lastfordon samt hämta/lämna tillskapas. Denna väg föreslås lämpligen bli enkelriktad. Detta innebär infart från Berggatan och utfart vid befintlig in-

och utfart till Skolgatan från Vallarvägen. Den nya lösning för angöring till skolan som planförslaget möjliggör skapar en tryggare och mer trafiksäker lösning för olika trafikslag.

Påbyggnad på befintligt parkeringshus innebär en visuell förändring av platsen med en betydligt högre bebyggelse. Samtidigt skapas möjlighet för byggnation av lokaler för verksamheter i centralt läge.

Om- eller nybyggnation inom befintlig skol- och förskole tomter innebär också förändringar och en möjlighet till en något högre bebyggelse än vad som medges idag.

Planförslaget möjliggör för en relativt stor och flexibel utökning av utbyggnadsmöjligheterna inom planområdet som bedöms täcka Funäsdalens behov av lokaler för skola för en överskådlig tid. Byggnationerna innebär också att nya gator, parkeringar och gång- och cykelvägar kommer kunna byggas inom området vilket påverkar områdets visuella utseende och upplevelse gentemot hur området ser ut idag.

Figur 19 Illustrerad vy över möjlig bebyggelse inom planområdet, sett från luften mot Rörosvägen i förgrunden och Vallarvägen till höger i bakgrunden. Påbyggnad av parkeringshus samt nya byggnader illustrerat med gröna tak. Ljusgrå byggnader avser befintlig bebyggelse - möjlig justering av höjd för dessa är inte illustrerat.

Figur 20 Illustration över möjlig ny skolbyggnad illustrerad med grönt tak närmast Vallarvägen i förgrunden med utfart och ny gata längs Vallarvägen inom planområdet östra del. Ljusgrå byggnader avser befintlig bebyggelse - möjlig justering av höjd för dessa är inte illustrerat. Vissa av dessa byggnader ingår inte i planområdet.

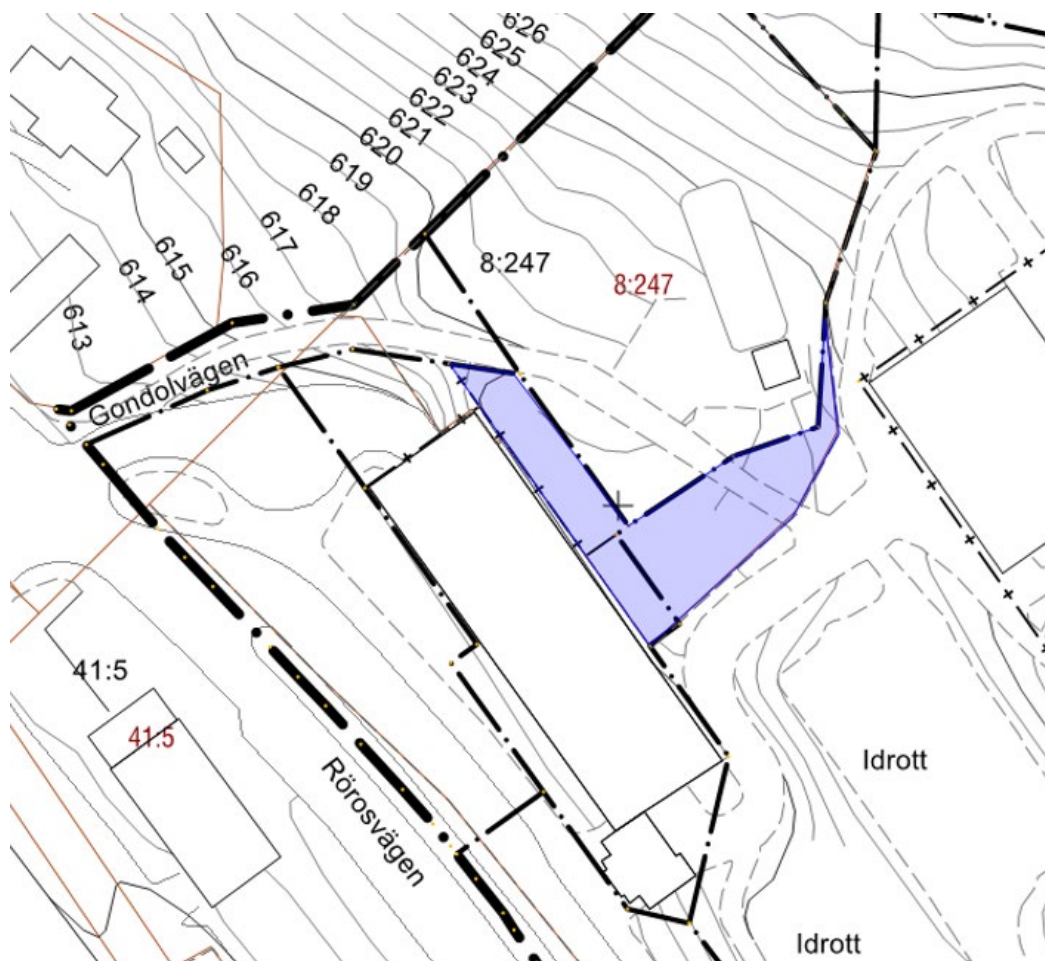

Figur 21 Illustration över möjlig bebyggelse inom befintlig förskoletomt med infart och ny gata längs Vallarvägen i planområdets norra del. Ljusgrå byggnader avser befintlig bebyggelse – möjlig justering av höjd för dessa är inte illustrerat. Vissa av dessa byggnader ingår inte i planområdet.

Genomförandefrågor

Mark- och utrymmesförvärv

I planförslaget föreslås 8:247 planläggas en del av befintlig fastighet som besöksanläggning, gågata samt skola/centrum och bostäder. Den del som planläggs för skola, skola/centrum och bostäder föreslås genom lantmäteriförrättning överföras från Funäsdalen 8:247 till Funäsdalen 1:112.

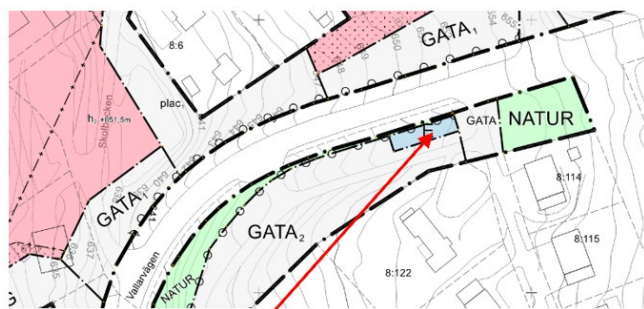

Figur 22 Område som kan genom förrättning överföras från Funäsdalen 8:247 till Funäsdalen 112:1.

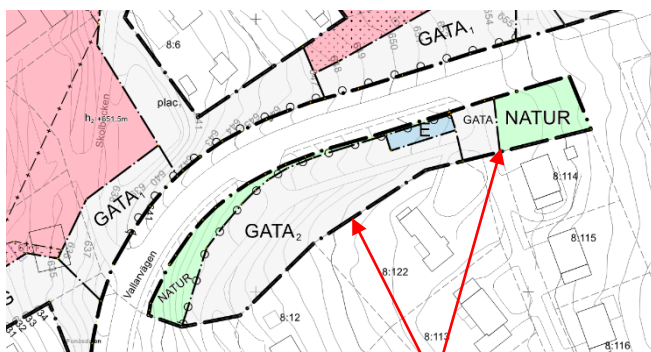
Fastighetsrättsliga frågor och förändrad fastighetsindelning

Planförslaget innebär att en del allmänplatsmark övergår till kvartersmark och tvärt om. Dessa förändringar kan föranleda lantmäteriförrättningar. Inom planområdet är det bara området som planeras för skola, centrum och bostäder i planens norra del som har en reglering för minsta fastighetsstorlek. Det innebär att i resterande delar av planen kan nya fastigheter, även 3-dimensionella fastigheter kan bildas.

I den östra delen av planområdet innebär planförslaget att delar av tidigare allmänplats övergår till att bli allmänplats gata. En liten del av tidigare allmänplats natur blir också planlagd som kvartersmark för tekniska anläggningar, E-område.

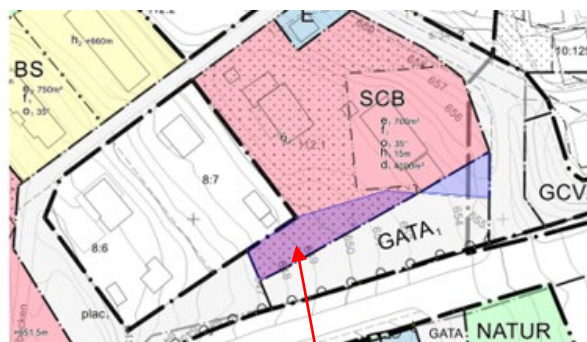
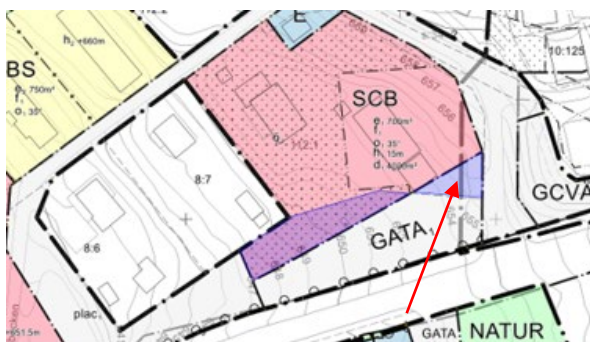

Figur 23 Område som övergår från Natur till E-område

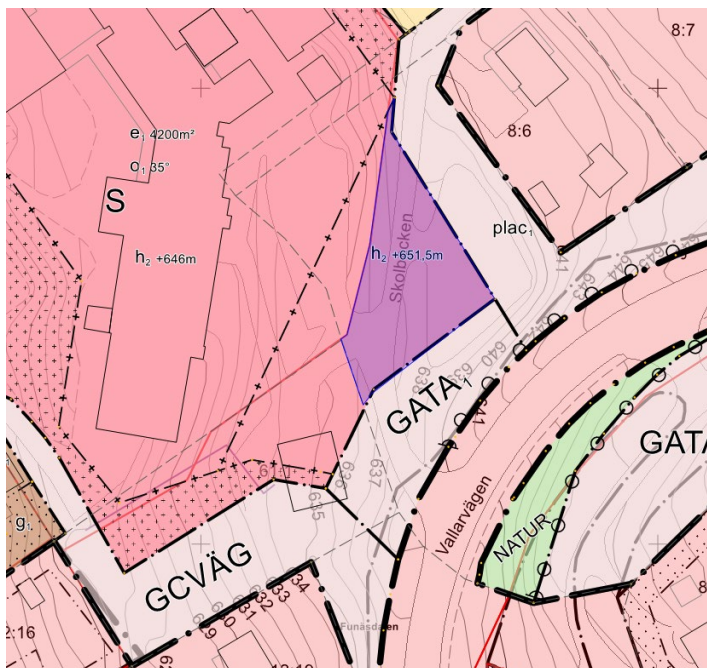
Figur 24 Delar av område som övergår från Natur till Gata

Del av "Förskoletomten" del av Funäsdalen 112:1 i norra delen av planområdet som tidigare varit kvartersmark för bostäder regleras nu som allmänplats Gata, en del av Naturmarken övergår från allmänplats Natur till kvartersmark för skola/bostäder/centrum. I denna del av planområdet sker även en övergång av Naturmark till Gatumark.

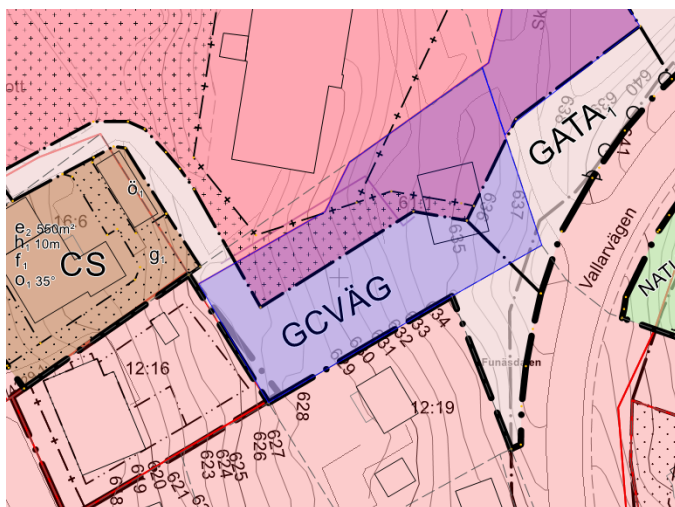
Figur 25 Område som övergår från Bostäder till Gata samt område som övergår från Natur till Skola, Centrum och Bostäder.

Inom "skoltomtens" (del av Funäsdalen 8:112) nordöstra del ändras en del av tidigare allmänplats Gata och Natur till kvartersmark för skola. Denna del kan överföras till Funäsdalen 1:112 genom förrättning.

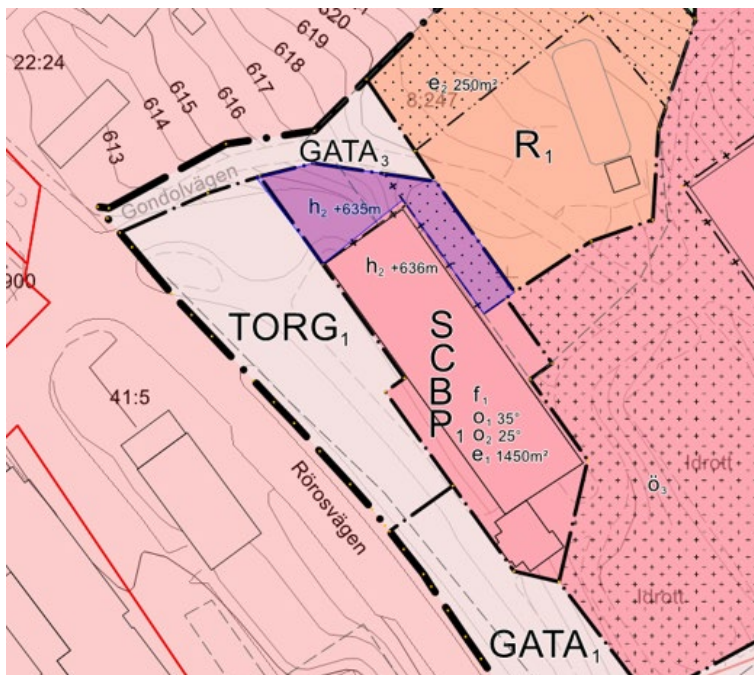
Figur 26 Blått markerat område som ändras från allmänplats Gata och Natur till kvartersmark, Skola

Funäsdalen 61:1 ändras från kvartersmark för bostadsändamål till skola samt allmänplats Gata och Gång och cykelväg. Även har kan genom reglering mark från 61:1 överföras till 8:112 och eller 112:1.

Figur 27 Funäsdalen 61:1 ändras från kvartersmark för bostadsändamål till skola samt allmänplats Gata och Gång och cykelväg.

För Funäsdalen 8:247 planläggas en del av befintlig fastighet som besöksanläggning samt skola/centrum och bostäder. I denna del av planen ändras även en del av tidigare planlagd lokalgata vid parkeringshuset till kvartersmark för skola, centrum och bostäder

Figur 28 Blått område redovisar del av Funäsdalen 8:247 samt lokalgata som planläggs skola/centrum och bostäder.

Rättigheter

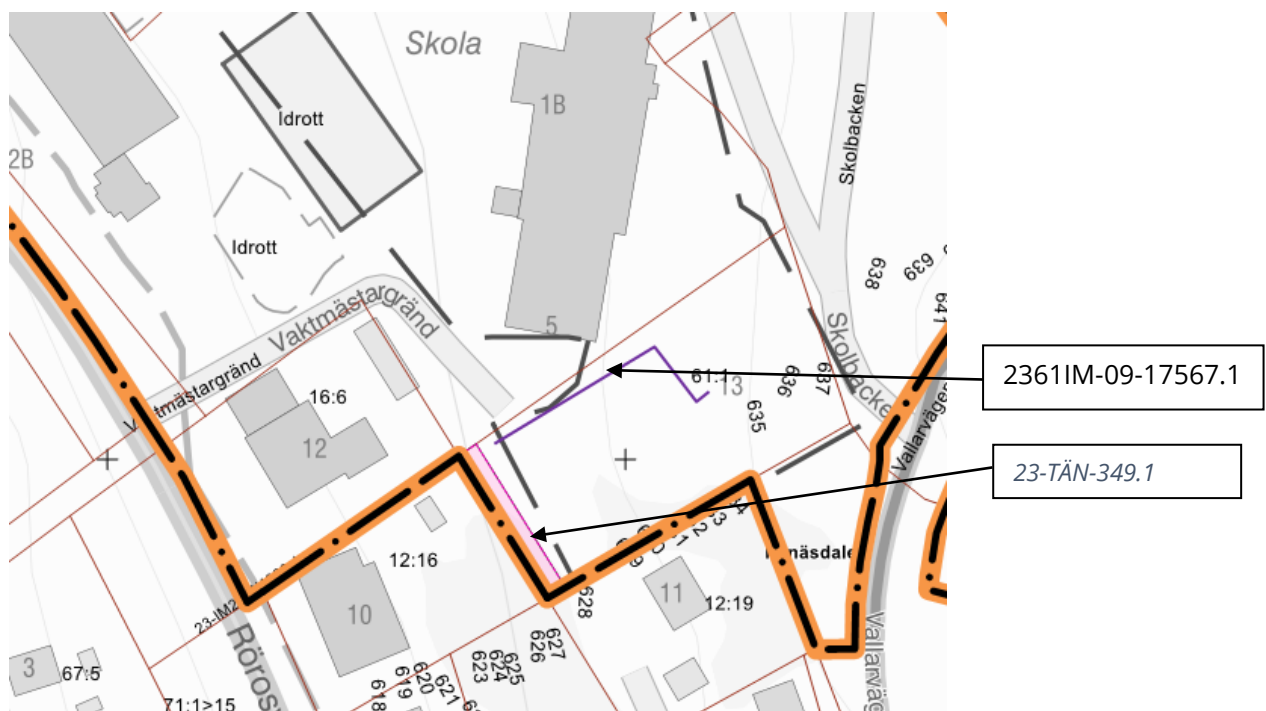
Ledningsrätt

Inom planområdet finns inga ledningsrätter

Servitut

Förutsättningar

Inom Funäsdalen 61:1 i planområdets sydvästra del finns ett avtalsservitut 2361IM-09-17567.1 för vatten och avloppsledning samt ett servitut för väg 23-TÄN-349.1. I anslutning till planområdets västra del finns tre servitut, 23-TÄN-1083.1, 23-TÄN-1386.1 och 23-TÄN-1140.1.

Figur 29 Servitut inom Funäsdalen 61:1.

Konsekvenser

Ett plangenomförande bedöms inte påverka befintliga servitut.

Tekniska frågor

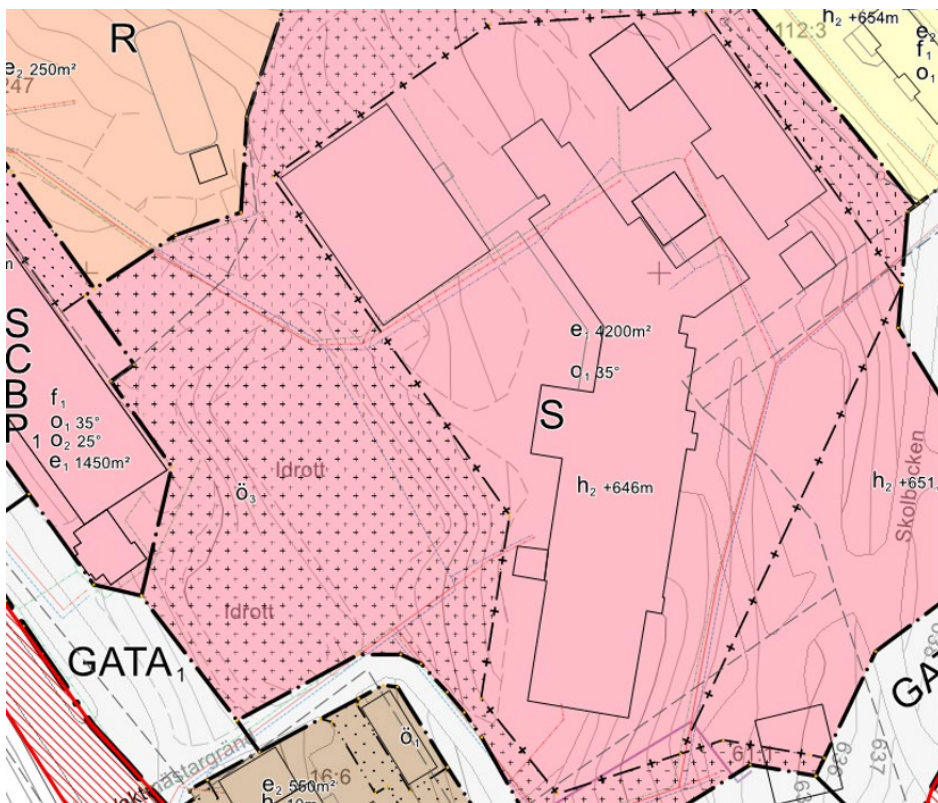
Tekniska åtgärder

Vatten, avlopp och dagvatten

Planområdet ligger inom verksamhetsområde för vatten och spillvatten. Inom området finns va-ledningar och även ledningar för dagvatten.

Planförslag

Planförslaget innebär inte någon direkt påverkan på befintliga ledningar och deras placering. På den östra sidan om befintlig skola finns idag ett ledningstråk för vatten-, avlopp och dagvatten. Inom detta område medger planförslaget att ny bebyggelse för skola kan uppföras.

Figur 30 VA-ledningar inom skolområde

Konsekvenser

Om byggnation inom det område som ovan beskrivs sker kan det innebära att befintliga ledningar behöver flyttas. Enligt Vatten och miljöresurs är detta möjligt att genomföra.

I huvudsak innebär planförslaget en möjlighet till utökning av bruttoarea inom ett område som redan är bebyggt eller hårdgjort. Inom område med befintlig fritidshemverksamhet kan befintliga byggnader ersättas med en något större byggnad. Sammantaget bedöms ett plangenomförande inte ge upphov till någon större ökning av dagvatten. Det dagvatten som ett plangenomförande genererar kan hanteras inom befintlig dagvattenhantering, dagvattenledningar.

Vid ett plangenomförande kan även dagvattenhantering delvis ingå som en del i gestaltningen av skolgården och bidra till positiva upplevelser av en vattenmiljö samtidigt som det kan ge förståelse för det naturliga kretsloppet och användas i undervisningen.

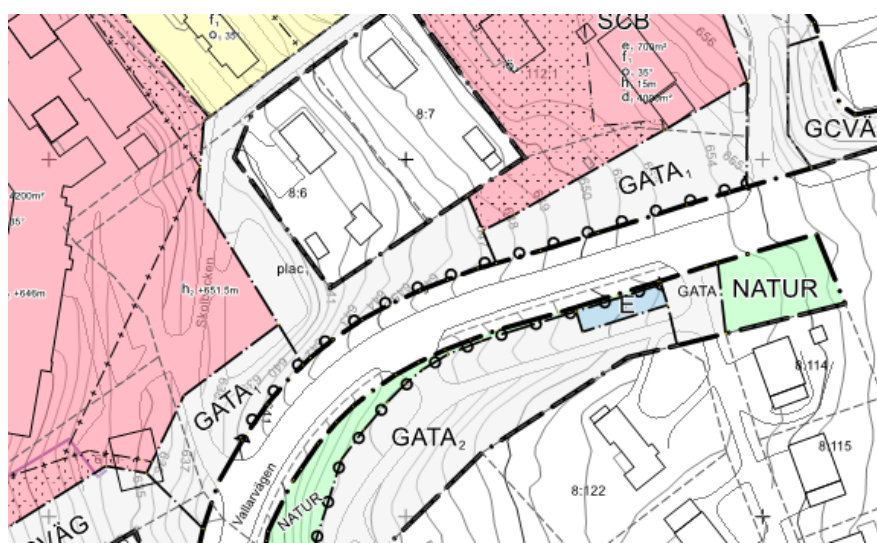
Avfallshantering

Förutsättningar

Kommunens bolag Vatten och miljöresurs ansvarar för insamling av avfall inom kommunen. I dagsläget samlas avfallet in i närheten av de verksamheter som bedrivs inom planområdet.

Planförslag

Ett nytt område som kan användas för avfallshantering och eller förpackningsinsamling tillskapas inom E-område planens nordöstra del. För skola och förskoleverksamheten hanteras avfall i anslutning till byggnaden som det görs idag. Vid om eller nybyggnation blir frågan om avfallshantering enfråga i bygglovsprövningen.

Figur 31 E-område i planområdets nordöstra del som kan användas för avfallshantering/sortering

Konsekvenser

Ett genomförande av detaljplanen bedöms medföra att hantering av avfall kan ske på ett fortsatt tillfredställande sätt. Den tillkommande yta som kan användas för avfallshantering och eller sortering av förpackningar möjliggör också för en förbättring för kommunens möjligheter att tillgodose de lagkrav som finns om närhet till förpackningsinsamling för de boende i området.

Brandvatten

Brandvatten är det vatten som används för att släcka en brand, och släckvatten är det vatten som avrinner efter släckningen. Kommunerna har ansvar för både dricksvattenförsörjning och tillgång till brandvatten. I många kommuner är det svårt att förena de här funktionerna i den allmänna VA-anläggningen eftersom det är stora skillnader i kraven på kapacitet och vattenkvalitet. I vissa fall uppfattas brandvatten och dricksvatten som motstridiga intressen där ansvarsfördelningen inom kommunen blir otydlig. Det händer också att släckvatten förorenar miljön och bidrar till risker för dricksvattenförsörjningen. Svenskt Vattens publikation P114 föreslår att kommunerna upprättar brandvattenplaner som med fördel kan utvidgas till att även innefatta hantering av släckvatten⁵.

⁵ Planering för brand- och släckvatten, Svenskt vatten. Rapport Nr 2021-16

Härjedalens kommun saknar framtagna och antagna brand- och/eller släckvattenplan. I praktiken innebär det att det är upp till räddningsledaren på plats att besluta hur en brand ska bekämpas och hur släckvatten ska hanteras. Beslutet beror på vad som brinner och vad som kan påverkas i omgivningen

Riktlinjer för brandvattenförsörjning

Jämtlands räddningstjänstförbund har tagit fram riktlinjer för brandvattenförsörjning som är tänkta att utgöra vägledning och underlag i kommunernas samhällsplanering. Riktlinjerna ska dock inte ses som en kravställning för befintliga bebyggda områden. De geografiska förutsättningarna i Jämtland med stora avstånd och gles bebyggelse gör att det kan vara stora skillnader mellan normal dricksvattenförbrukning och nödvändigt brandvattenflöde. Sådana skillnader kan exempelvis förekomma i ytterkant av verksamhetsområden, i mindre verksamhetsområden eller utanför verksamhetsområden. I de fallen kan det vara nödvändigt med alternativa lösningar för att tillgodose behovet av vatten för brandsläckning. Målsättningen bör, enligt riktlinjerna, vara att hitta lösningar som är så nära denna riktlinje som möjligt med hänsyn till tekniska och ekonomiska förutsättningar.

En avvägning behöver göras mellan kostnaden för en investering och den tillförda nyttan. Men räddningstjänsten vill tydliggöra att utformning på annat sätt än dessa riktlinjer kan medföra risk för större skador i händelse av brand.

Enligt de riktlinjer för brandvattenförsörjning som Jämtlands räddningstjänstförbund tagit fram är brandvattenförsörjning via tankfordon inte tillämpligt när det kommer till skolor.

I områden med vattenförsörjning direkt från brandpost tillgodoses vattenbehovet genom slangdragning mellan en brandpost och räddningstjänstens fordon. Traditionella brandpostsystem är uppbyggda genom att brandposter placeras maximalt 150 meter från varandra så att avstånd mellan räddningstjänstens uppställningsplats och närmsta brandpost aldrig överstiger 75 meter. Om avstånd mellan uppställningsplats och brandpost är maximalt 75 meter uppfylls normkrav och ingen vidare utredning behövs. För att tillämpa vattenförsörjning direkt från brandpost är det inte nödvändigt med ett fullständigt traditionellt brandpostsystem utan det viktigaste är att det finns en brandpost tillräckligt nära den aktuella byggnaden. Efter samråd med JRF kan ofta avstånd upp till 125 meter mellan brandpost och byggnad accepteras. Avståndet 125 meter kommer från att avstånd mellan brandpost och uppställningsplats kan vara 75 meter och avstånd mellan uppställningsplats och byggnad kan vara 50 meter. Brandposten har ett minsta flöde på 1200 liter per minut.

Förutsättningar

Vid planläggning ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till skydd mot uppkomst och spridning av brand, enligt 2 kap. 6§ PBL.

För bostadshus med högst tre våningar är brandvattenförsörjning via tankfordon tillämpligt, enligt de riktlinjer för brandvattenförsörjning som Jämtlands räddningstjänstförbund tagit fram. Även för mindre friliggande byggnader med verksamheter med normal brandbelastning, som kontor och hotell, med en största bruttoarea om 200 kvadratmeter, i ett våningsplan är brandvattenförsörjning via tankfordon tillämpligt.

Vid brandvattenförsörjning via transport med tankfordon hämtas vatten från ett ställe beläget längre bort från brandplatsen än vid tillämpning av brandvattenförsörjning direkt från

brandpost. Det initiala behovet av brandvatten täcks av den mängd som räddningstjänsten medför i den eller de fordon som först anländer. När det vattnet är förbrukat krävs tankfordon som kontinuerligt hämtar vatten och kör till brandplatsen.

En förutsättning för vattenförsörjning med tankfordon är att Jämtlands Räddningstjänstförbund eller samverkande räddningstjänst ska ha tillgång till ett första tankfordon inom 25 minuter och ett andra tankfordon inom 45 minuter.

En andra förutsättning är att brandpostens har det flöde som erfordras och att avståndet till brandposten inte är för stort. Om avståndet till brandposten överstiger 500 meter men understiger 1000 meter ska brandposten ha ett minsta flöde på 700 liter per minut.

Tillgången till brandvatten vid händelse av brand inom befintlig skolverksamhet följer inte de riktlinjer för brandvattenförsörjning som Jämtlands räddningstjänstförbund tagit fram, då avståndet mellan planområdesgräns och närmaste brandpost uppgår till cirka 180 meter.

Planförslag

Planförslaget innebär möjlighet att utöka skolans lokaler genom nybyggnad och tillbyggnad. För att framtidssäkra området möjliggörs även för centrumverksamhet och bostäder inom vissa byggrätter.

Konsekvenser

Skola

Ett plangenomförande där tillkommande bebyggelse nyttjas för skoländamål förutsätter att ett brandpostsystem byggs ut inom planområdet, i enlighet med de riktlinjer för brandvattenförsörjning som Jämtlands räddningstjänstförbund tagit fram. Vatten och miljöresurs AB avgör placering av brandposter, i samråd med räddningstjänsten. Inget exploateringsavtal kommer tecknas då kommunen äger marken som planeras för skoländamål.

Bostäder

I den östra delen av detaljplanen medger detaljplanen bostäder med en högsta nockhöjd om 15 meter. Inom området är det möjligt att uppföra byggnader motsvarande tre våningar för vilka brandvattenförsörjning via tankfordon är tillämpligt.

Funäsdalens brandstation har tankfordon och insatstiden bedöms understiga 25 minuter. Ytterligare tankfordon finns vid brandstationen i Hede och brandstationen i Lofsdalen, vilket innebär att insatstiden för en andra tankbil bedöms ligga på 45 minuter.

Då brandpost finns inom 500 meter behöver brandposten ha ett minsta flöde om 600 liter per minut. Ytterligare brandpost finns inom 1000 meter vilken behöver ha ett minsta flöde om 700 liter per minut.

Centrum

Två byggrätter, befintligt parkeringshus och befintligt fritidshem, får i ett plangenomförande nyttjas för centrumändamål.

Enbart mindre friliggande byggnader i ett våningsplan får enligt riktlinjerna brandvattenförsörjas via tankfordon, varför ett plangenomförande där byggrätterna byggs ut och/eller nyttjas för centrumändamål förutsätter att ett brandpostsystem byggs ut inom planområdet. Vatten och miljöresurs AB avgör placering av brandposter, i samråd med räddningstjänsten. Inget exploateringsavtal kommer tecknas då kommunen äger marken som planeras för skoländamål.

Uppställningsplats och angreppsväg

Efter ett plangenomförande nås tillkommande byggrätter från det allmänna vägnätet, allmänplats gata, där avståndet mellan gata och byggnader inte överstiger 50 meter. Befintliga skolbyggnader ligger på större avstånd än 50 meter från gata varför räddningstjänsten behöver ta sig in på skolområdet/skolgården för att få tillgång till byggnaderna. Skolgården kan nås med nyttofordon via den nya gång- och cykelvägen från platsen för hämta/lämna. Nyttfordon kan även nå skolgården via p-husets övre plan, Gondolvägen och via den nya Vaktmästargränd förbi polishusets gårdsplan.

El och fiber

Inom planområdet finns ledningar för el, tele och opto. Eventuell flytt av ledningar bekostas av den som föranleder flytten. Nya byggnader ansluts efter eget initiativ efter kontakt med nätägaren

Utbyggnad allmän plats

Planförslaget innebär en ny vägdragning och utbyggnader av vändplatser, för att möjliggöra de nya byggrätterna. Exploatören bekostar utbyggnaden av den allmänna platsen.

Utbyggnad vatten och avlopp

Utbyggnad av vatten och avlopp inom planområdet svarar det kommunalägda bolaget Vatten och miljöresurs AB för.

Ekonomiska frågor

Planekonomisk bedömning

Kostnader för upprättande av detaljplanen bekostas av Härjedalens kommun.

Detaljplanen möjliggör bebyggelse för skola med tillhörande verksamhet. Själva exploateringen med de byggnationer som krävs kommer att innebära kostnader för exploatören. Ett plangenomförande innebär att exploatören ska ansvara för utbyggnation av allmän platsmark. Även administrativa avgifter såsom bygglovsavgifter och lantmäteriförrättningar tillkommer.

Planavgift

Kommunen kommer inte ta ut någon planavgift i samband med bygglov. Detta framgår av det planavtal som är tecknat med exploatör inför planarbetet. Planavgift är redan erlagd vid planläggningen.

Drift allmän plats

Ett plangenomförande innebär att driften inom planområdet för allmän platsmark fortsätter att skötas av Härjedalens kommun

Drift vatten och avlopp

Planförslaget innebär att samtlig ny bebyggelse ansluts till det kommunala vatten- och avloppsledningsnätet. Den kommunala anläggningen driftas av kommunens bolag Vatten- och miljöresurs AB.

Organisatoriska frågor

Exploateringsavtal

Exploateringsavtal kommer inte upprättas för genomförande av denna detaljplan.

Tidplan

Kommunen avser gå ut med planförslaget på samråd i början på 2025, granskning under sommar/hösten 2025 och antagande under vintern 2025.

Planeringsunderlag

Kommunala planeringsunderlag

Detaljplan

För planområdet gäller fem olika detaljplaner:

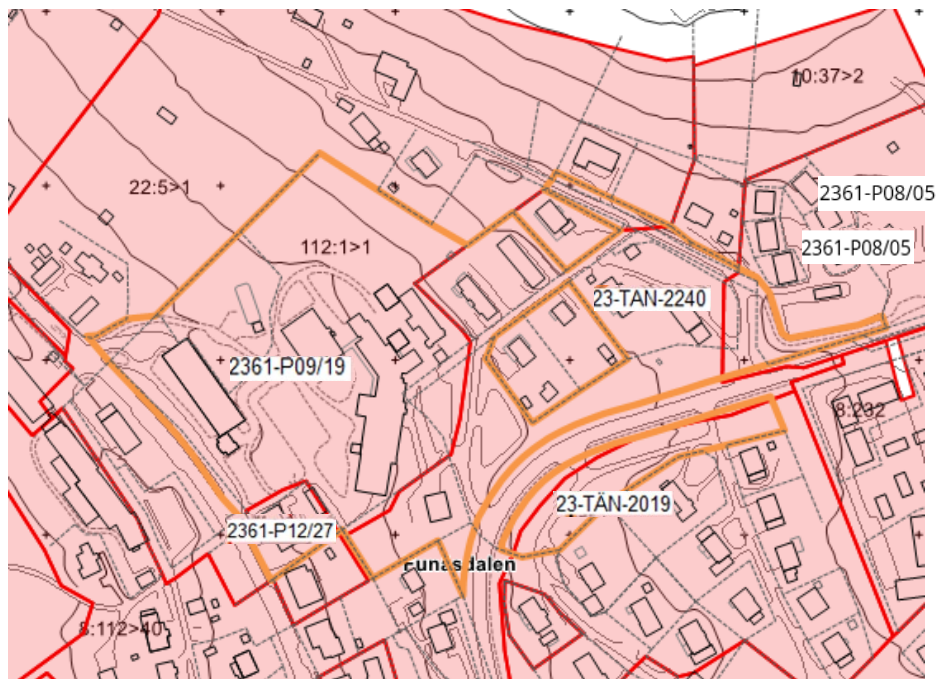
2361-P09/19 – Funäsdalen 112:1, 22:5 med flera. Genomförandetiden har gått ut.

2361-P12/27 – Funäsdalen 16:6 m.fl. Genomförandetiden har inte gått ut.

23-TÄN-2240 – Funäsdalens tätort 112:1 med flera. Genomförandetiden har gått ut.

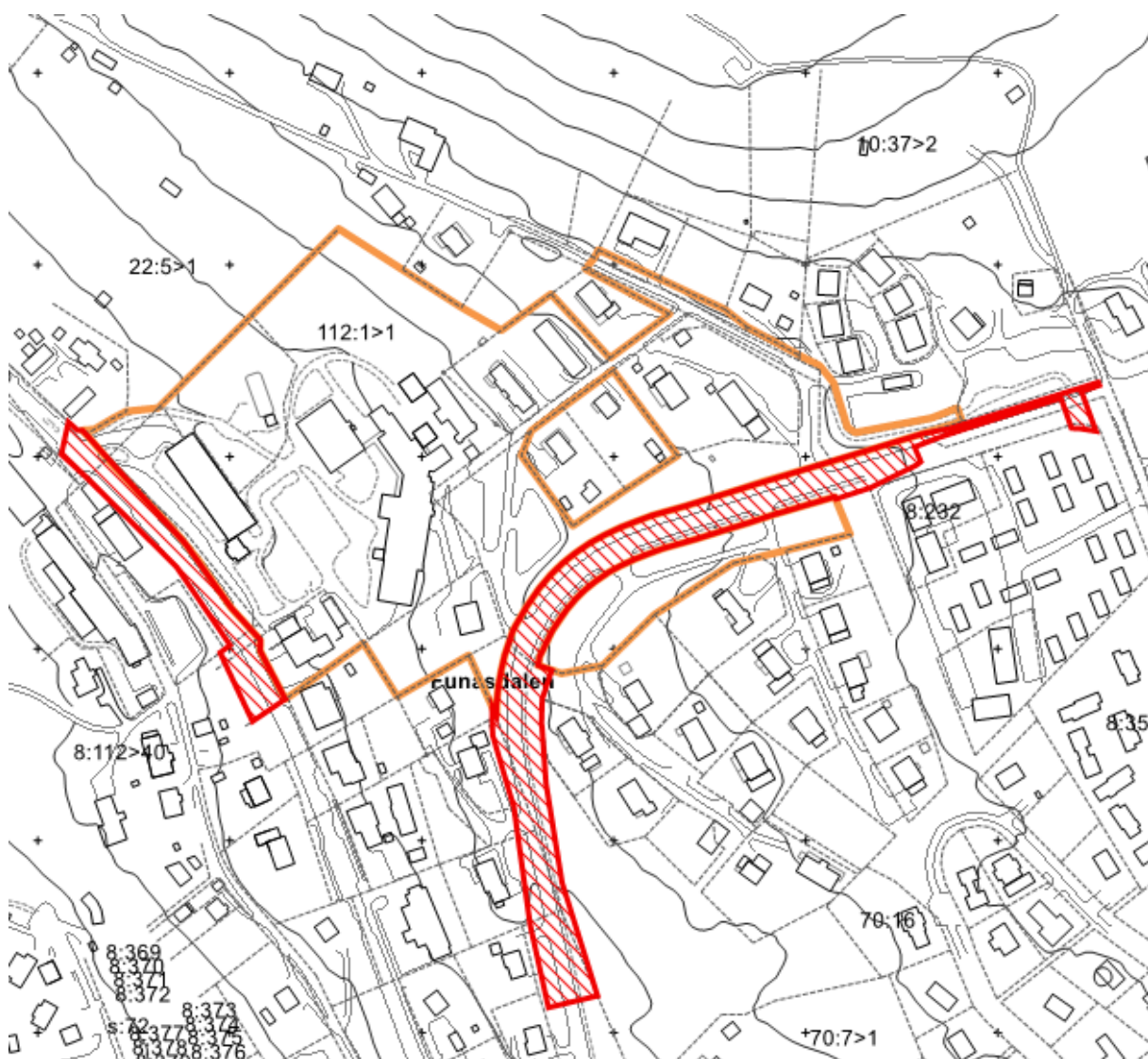
23-TÄN-2019 – Funäsdalen 8:8 med flera. Genomförandetiden har gått ut.

2361-P08/05-Dalstation, Röstberget Funäsdalen 10:37, 10:47 och 10:66. Genomförandetiden har gått ut.

Figur 32 Gällande detaljplaners gränser illustrerade i rött. Planområdesgränsen för ny detaljplan illustreras i orange.

Den nya detaljplanen ersätter de delar av planerna som överlappas. De delar av ovanstående detaljplaner som inte ingår i den nya detaljplanen gäller fortsatt eller upphävs. De delar som upphävs omfattar vägområde där Trafikverket är väghållare inom planerna 2361-P09/19 och 23-TÄN-2240.

Figur 33 Områden med röd skraffering inom vilken gällande detaljplan upphävs.

Underlag till planläggningen

I detaljplanering är det viktigt att kommunen tar hänsyn till FN:s barnkonvention och barns rättigheter. Där barn och ungdomar bedöms vistas ska deras perspektiv vägas in och bedömas på samma sätt som övriga invånares.

Då planförslaget berör en skola har kommunen genomfört en dialogworkshop-serie i tidigt skede med elevrådsrepresentanter för mellan- och högstadiet. Dialogen avsåg att undersöka och förstå hur skolgården nyttjas idag och hur en drömskolgård kan se ut. Totalt deltog 29 elever från Funäsdalens skola.

Dialogen resulterade i en kartläggning av hur olika ytor på skolgården används eller skulle kunna användas. Slutsatsen är att de bästa delarna av skolgården enligt dialogen för bevaras och att de värsta delarna bör åtgärdas. Det är viktigt för eleverna att hantera biltrafiken och fordonsrörelser så att de inte gör intrång på eller förtar ytor som de använder eller skulle kunna använda.

Figur 34 Illustration från elevdialog i tidigt skede utvisande ytor som eleverna nyttjar.

Grundkarta

För området har Miljö- och bygg upprättat en grundkarta som är inmätt och upprättad i enlighet med Lantmäteriets föreskrifter.

Översiktsplan

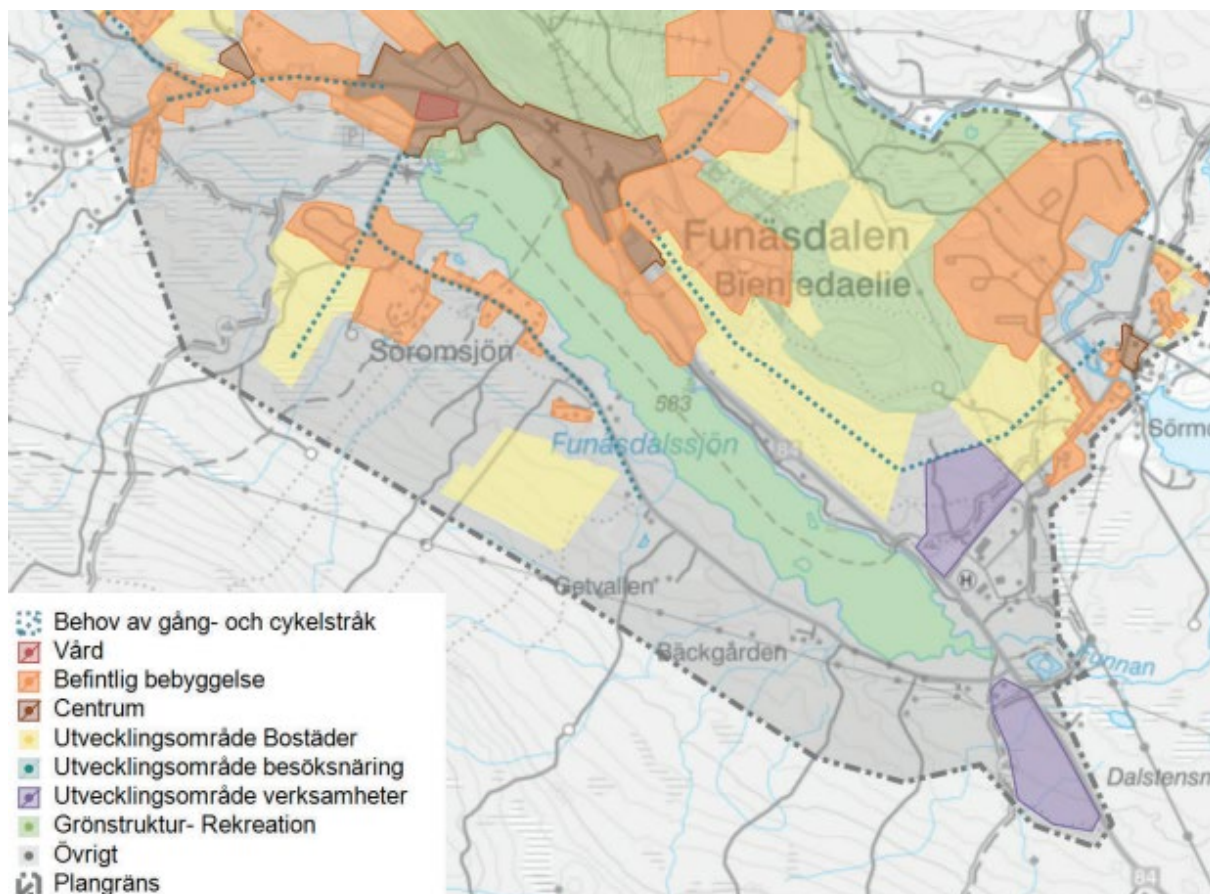
För Funäsdalen finns en fördjupad översiktsplan som antogs i oktober 2023. Den övergripande visionen från Härjedalens översiktsplan är fler invånare till år 2030. Utvecklingsinriktningen för den fördjupade översiktsplanen för Funäsdalen ska bidra till att nå visionen av att öka invånarantalet i kommunen.

Planområdet ligger i markanvändningskartan inom en yta som avser centrum. Områden med olika servicefunktioner som ligger centralt eller på andra sätt ska vara lätta att nå.

Centrumområde innehåller en blandning av handel, kontor, service, bostäder och annan jämförlig verksamhet. Trafik- och parkeringsytor, samt mindre grönstruktur ingår

Inom centrum ställer sig kommunen generellt positiv till en samhällsutvecklande förtätning. Kommunen ser positivt på en ändrad markanvändning som kan bidra till att underlätta trafiksituationer inom de centrala delarna av Funäsdalen.

Detaljplanen för skolan är förenlig med den fördjupade översiktsplanens intentioner för området.

Figur 35 Utklipp från markanvändningskartan i den fördjupade översiktsplanen.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kommunen har i planarbetet gjort en undersökning av betydande miljöpåverkan som samråtts med Länsstyrelsen Jämtland. Kommunens sammanvägda bedömning är att plangenomförandet inte kan antas innebära betydande miljöpåverkan. Undersökningen samråds med länsstyrelsen i samband med samrådet för detaljplanen.

Beslut om betydande miljöpåverkan

Kommunens fattar beslut om betydande miljöpåverkan i samband med granskningen.

Regionala planeringsunderlag

Utöver de kommunala styrdokument som redovisas ovan har arbetet med detaljplanen tagit hänsyn till planeringsunderlag från Länsstyrelsen, SGU, Skogsstyrelsen, m.fl.

Planeringsförutsättningar och konsekvenser

Naturmiljö

Förutsättningar

I huvudsak innebär planförslaget en omDispositionering av kvartersmark avseende området kring Funäsdalens skola. Området ligger centralt i Funäsdalen och nyttjas i huvudsak för skola med tillhörande skolgård och en stor andel hårdgjorda ytor. Den faktiska användningen som skolgård medför att slitaget på icke hårdgjorda ytor blir större än för motsvarande ytor och naturtyper utan samma höga koncentration av barn och vuxna som nyttjar ytorna dagligen. I nära anslutning till skola och skolgård finns fritidshem som i likhet med skola bidrar till ett relativt stort

slitage på de icke hårdgjorda ytor som finns. Inga rödlistade arter har noterats inom området enligt Artportalen.

Planförslag

Planförslaget och ett plangenomförande innebär att dungar med mindre träd och buskar tas i anspråk för allmän platsmark Gata. Närmast Vallarvägen berörs träd som i dagsläget är beläget inom ett område som används för befintligt fritidshem. I anslutning till befintliga bostadshus och parkeringsplats intill Skolbacken ersätts träd och buskage med allmän platsmark Gata.

Figur 36 Illustration över möjlig utformning av byggrätt närmast Vallarvägen, vid användning förskola.

I gällande detaljplan är ytan reglerade till allmän platsmark Park, vilket i regel avser grönområden som kräver skötsel och som helt eller till viss del är anlagda.

Figur 37 Utklipp från tidigare detaljplan (till vänster) och ny detaljplan (till höger). Grönt område avser i tidigare detaljplan park, vilket ersätts med gata.

Konsekvenser

Konsekvenserna kopplat till ett plangenomförande bedöms som begränsade. De ekosystemtjänster som befintlig vegetation i form av träd och buskar ger upphov till bedöms delvis kunna återskapas genom att växtlighet tillförs i samband med ett plangenomförande.

Figur 38 Illustration över möjlig utformning av byggrätt i östra delen av planområdet med Vallarvägen närmast.

I det fall byggrätten bebyggs och avses nyttjas för förskola är det av stor vikt ytor på skolgården utformas på ett sätt som ger barn möjlighet till lekmiljö utan direkt solstrålning, vilket lämpligen kan göras genom återplantering av träd och buskar.

Geotekniska förhållanden

Förutsättningar

Planområdet ligger sydöst nedan Funäsdalsberget (977 m.ö.h). Funäsdalsberget består till största del av fältspatskvartsit från Särviskollan som tillhör den mellersta skollberggrunden och beräknas ha en mäktighet på cirka 6000 meter.

Planområdet ligger norr om Rörosvägen och väster om Vallarvägen. Inom planområdet finns det både flackare mark samt vissa delar som lutar upp till 19%. De brantaste partierna är i huvudsak närmast berget där ingen byggnation föreslås. Samtlig byggnation regleras till de områden där sluttningen är som minst.

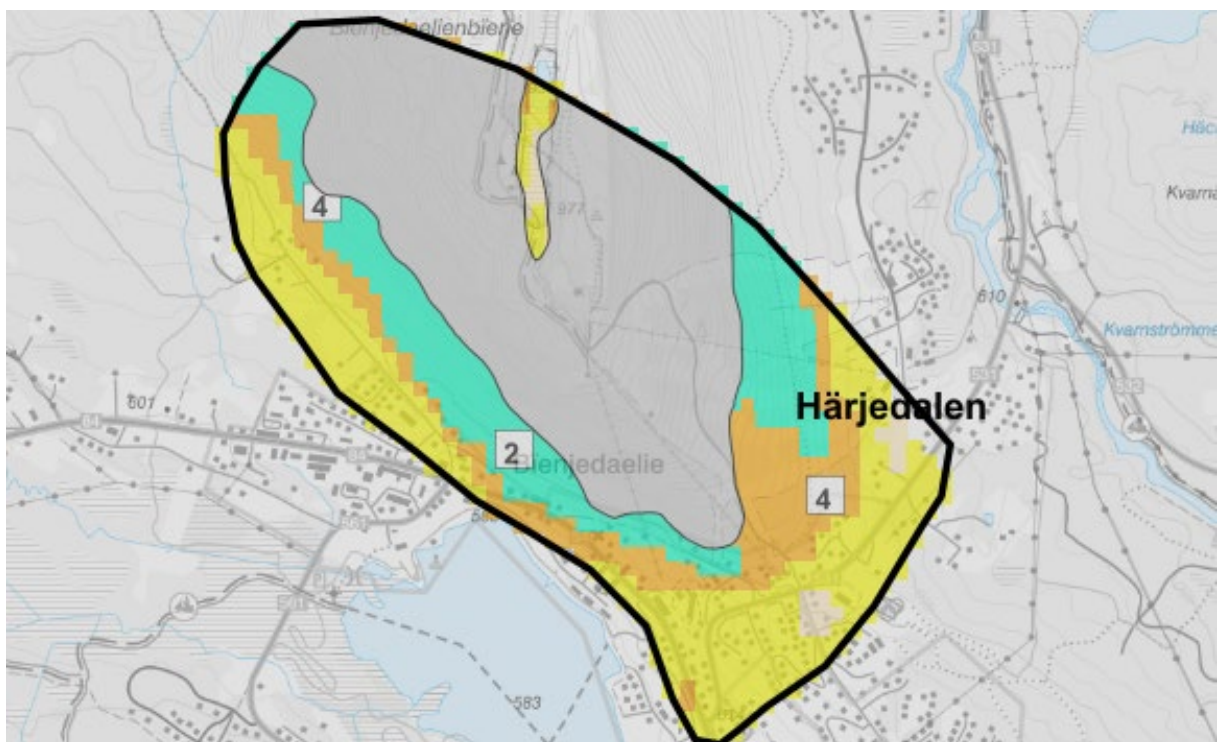
Enligt SGU:s jordartskarta ligger planområdet inom område med morän, som generellt sett har bra bärighet. Delar av planområdet ligger inom område som kan påverkas vid ras enligt SGI:s kartunderlag om ras, skred och erosion.

Det finns i dagsläget stora byggnader i området vilka redogörs i bland annat inledande kapitlet. Byggnationen har ej rapporterats lida några skador till följd av bristfällig markbärighet, varpå initiala antagandet om att markens beskaffenhet har som minst normalgod bärighet.

Figur 39 Område som kan påverkas vid ras inringat med mörkbrunt (Skogsstyrelsen).

SGI och MSB besökte Funäsdalen inom ramen för den "Översiktlig kartering av stabiliteten i raviner och slänter i morän och grov sedimentjord" 2014. (SGI Dnr 2.1-1302-0108). Syftet med den översiktliga karteringen av stabiliteten i raviner och moränslänter var att översiktligt kartlägga behovet av detaljerade undersökningar och kontroller med avseende på benägenheten för slamströmmar, erosion och ras i raviner och slänter i morän och grov sedimentjord.

Figur 40 Områdesavgränsning kartering illustrerat med svart linje. Färgerna representerar lutning i slänt och siffror motsvarar bedömningsklass av slänt.

LUTNINGSKLASS	BESKRIVNING	FÄRG PÅ KARTA
Lutning > 17°	En slänt anses ha förutsättningar för uppkomst av jordrörelser om jord förekommer och lutningen överstiger 17°. Övriga slänter anses sakna eller ha mycket små förutsättningar för initiering av jordrörelser.	Turkos
Lutning mellan 10° och 17°	För partier i jordslänter, som har lutningar mellan 10° och 17°, finns förutsättningar att jordrörelser, som startat i ett brantare parti ovanför, kan framkalla framåtgripande jordrörelser.	Orange
Lutning mellan 2° och 10°	För områden i jordslänter, som har lutningar mellan 2° och 10° och ligger nedanför brantare partier, gäller att mer lätttransporterade partiklar som grus, sand, silt och ler kan avlagras.	Gul
Lutning mellan 0° och 2°	Plan mark inom bedömt område.	Beige

Figur 41 Tabell 5-2 från slutrapport för Härjedalens kommun, Jämtlands län. (SGI, MSB).

SGI och MSB har delat in raviner och slänter i fyra bedömningsklasser efter olika behov och angelägenhetsgrad för detaljerad undersökning och eventuella behov av regelbunden kontroll. Kriterier framgår av rapporten.

Planförslag

Höjderna i detaljplanen regleras med nockhöjd som antingen styrs utifrån rikets höjdsystem vilket förenklat innebär att nockhöjden avser antal meter över havet, eller med en fast högsta nockhöjd i relation till medelmarknivån. Regleringen med nockhöjd över nollplan/meter över havet innebär att byggnadens högsta möjliga nockhöjd är densamma mätt i meter över havet oavsett hur marken kring byggnaden ser ut eller justeras.

Planförslaget innebär en möjlighet att utöka bruttoarea för skolverksamhet genom att bygga till befintliga byggnader (parkeringshus och gymnastiksal) på höjden. Högsta höjden för parkeringshuset motsvarar tre våningsplan, och gymnastiksalen två våningar.

Öster om befintliga skolbyggnader finns möjlighet att uppföra ny skolbyggnad i tre plan. Planförslaget innebär vidare en möjlighet att riva befintliga byggnader för befintligt fritidshem och ersätta dessa med en ny byggnad med möjlig användning Skola, Centrum och/eller Bostäder.

Befintliga skolbyggnader tillåts höjas motsvarande som mest en våning med vind – se vidare under rubriken Planförslag.

Planförslaget är utformat för att undvika byggnadsverk på de områden som lutar mest samt att slänter mellan byggnationer ska hållas flackare än 1:2.

Konsekvenser

Kommunen ska vid planläggning lokalisera bebyggelse och byggnadsverk med hänsyn till de geotekniska förutsättningarna, samt till risken för ras, skred och erosion.

Kommunens initiala bedömning är att marken är lämplig att bebygga och att planförslaget kan genomföras utan risk för att ny bebyggelse genererar ras eller skred, eller att ny bebyggelse påverkas av ras, skred eller erosion från omgivningen.

Kommunen har för avsikt att undersöka markens stabilitet och bärighet inom området, samt undersöka risk för ras och blocknedfall ytterligare innan granskning av detaljplanen genomförs.

Kulturmiljö

Fornlämningar och byggnadsminnen

Förutsättningar

I planområdets syd östra del finns spår av fornlämning. Fornlämningen är en plats med tradition och klassas som övrig kulturhistorisk lämning. Området är utpekad med ungefärlig utsträckning och benämns som Korsbacken. Kommunen har i tidigare planarbeten varit i kontakt med Länsstyrelsen i frågan. Enligt uppgift har området för länge sedan använts som festplats. Det finns inget som tyder på att det idag finns några fysiska lämningar i området.

Figur 42 Övrig kulturhistorisk lämning inom planområdet. Plats med tradition "Korsbacken".

Konsekvenser

Om fornfynd eller okända fornlämningar påträffas i samband med arbeten i området ska arbetet avbrytas, och anmälan göras till Länsstyrelsen.

Riksintressen

Riksintresse Turism och det rörliga friluftslivet 4:2 MB

Förutsättningar

Planområdet ligger inom utpekat riskintresseområde för det *rörliga friluftslivet och turism* enligt 4 kap. 2 § MB. Inom fjällvärlden ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag. Exploateringar ska hanteras med hänsyn till riksintressets värde och innehåll.

Med rörligt friluftsliv avses friluftaktiviteter som kan utövas med stöd av allemansrätten. I 4 kap 2§ MB anges ett antal områden där turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets intressen särskilt ska beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.

Planförslag

Planförslaget syftar till utbyggnation och utveckling av skolan i Funäsdalen by.

Konsekvenser

Planens genomförande bedöms inte inverka negativt på riksintresset.

Hushållningsbestämmelser (3 kap miljöbalken)

Kommunen gör bedömningen utifrån befintligt underlag och den egna översiktsplanen att området inte kan anses vara värdefull jord- eller skogsbruksmark enligt 3 kap. miljöbalken.

Miljökvalitetsnormer

Luft

Förutsättningar

Det finns miljökvalitetsnormer för kvävedioxid/kväveoxider, partiklar (PM10/PM2,5), marknära ozon, bensen, kolmonoxid, arsenik, kadmium, nickel och bens(a)pyren.^[1] Till dessa finns en gränsvärdesnorm som anger ett MKN värde gällande utsläpp till luften i mikrogram per kubikmeter (µg/m³).

Härjedalens kommun gjorde 2021 *Objektiv skattning av luftkvalitet i Härjedalens kommun* ^[2] enligt gällande regelverk. Rapporten visar att miljökvalitetsnormerna och utvärderingströsklarna för NO₂, bensen och/eller partiklar inte beräknas överskridas på E45 i Sveg. Denna vägsträcka är den mest trafikerade i hela kommunen och därför dras slutsatsen att det är högst osannolikt att de gör det någon annanstans i kommunen.

Konsekvenser

Ett plangenomförande bedöms inte medföra en ökad motortrafik eller annan typ av förbränning av sådan omfattning att miljökvalitetsnormerna för luft kommer att överskridas.

^[1] <https://www.naturvardsverket.se/globalassets/vagledning/luft-och-klimat/mkn-utomhusluft/sammanställning-miljokvalitetsnormer.pdf>

^[2] *Objektiv skattning av luftkvalitet*, 2021-06-14

Vatten

Förutsättningar

Funäsdalssjön är planområdets recipient. Funäsdalssjön (SE693830-133467) är uppförd i VISS, Vatteninformationssystem Sverige, som en vattenförekomst. Nuvarande statusklassning är

måttlig ekologisk status, uppnår ej god kemisk status och att tillkomst/härkomst är naturlig.

I tabell 1 har en sammanställning av miljökvalitetsnorm att uppnå, för Funäsdalssjön utifrån VISS Vatteninformationssystem Sverige sammanställts.

Tabellen visar att den beslutade ekologiska statusen att uppnå är god ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus. Det föreligger också en risk i att god status (varken ekologisk eller kemisk) inte uppnås till 2027. God ekologisk status förväntas uppnås 2039.

Funäsdalssjön	Ekologisk status	Kemisk status	Risk
Miljökvalitetsnorm att uppnå.	God ekologisk status 2039.	God kemisk ytvattenstatus.	En bedömd risk föreligger för att MKN för ekologisk status och kemisk status samt morfologiska förändringar inte ska kunna uppnås till 2027.

Kända betydande påverkanskällor enligt VISS för Funäsdalssjön är diffusa källor så som atmosfärisk deposition och förändringar genom bland annat dammar, barriärer och slussar.

Konsekvenser

Kommunen bedömer inte att ett plangenomförande riskerar att miljökvalitetsnormerna för vatten kommer att överskridas.

Buller

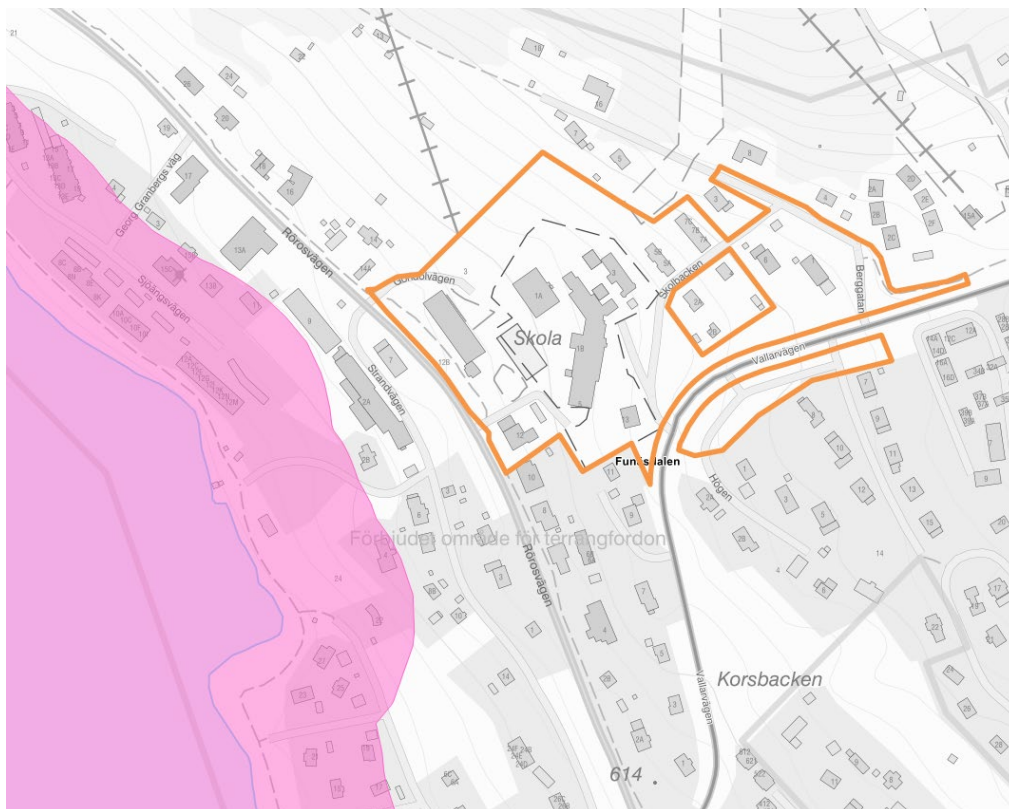
Enligt förordning om omgivningsbuller ska en kommun med fler än 100 000 invånare kartlägga och ta fram åtgärdsprogram för alla vägar och järnvägar, eventuella flygplatser samt industriell verksamhet inom kommunen.

Härjedalens kommun har cirka en tiondel av det angivna invånarantalet och miljökvalitetsnormen för buller gäller därmed inte för Härjedalens kommun.

Miljö

Strandskydd

Planområdet berörs inte av strandskydd.

Figur 43 Strandskyddsområde markerat i rosa.

Hälsa och säkerhet

Omgivningsbuller

Förutsättningar

Planområdet berörs inte av förordning (2015:216) om trafikbuller då planläggningen inte innefattar bostadsbebyggelse, däremot finns det riktvärden för buller på skolgårdar från väg- och spårtrafik, framtagna av Naturvårdsverket.

Riktvärden anger högst 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå på de delar av gården som är avsedda för lek, rekreation och pedagogisk verksamhet. På övriga vistelseytor anger riktvärdena högst 55 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå. För de senare bör den maximala ljudnivån inte överstigas mer än fem gånger per timme.

För att kartlägga de ekvivalenta ljudnivåerna och maximala trafikbullernivåerna har kommun med hjälp av Broschyren "*Hur mycket bullrar vägtrafiken?*" framtagna av Boverket i samarbete med Sveriges Kommuner och Regioner gjort en översiktlig beräkning av vägtrafikbuller för att vidare bedöma behovet av en mer utförlig bullerutredning.

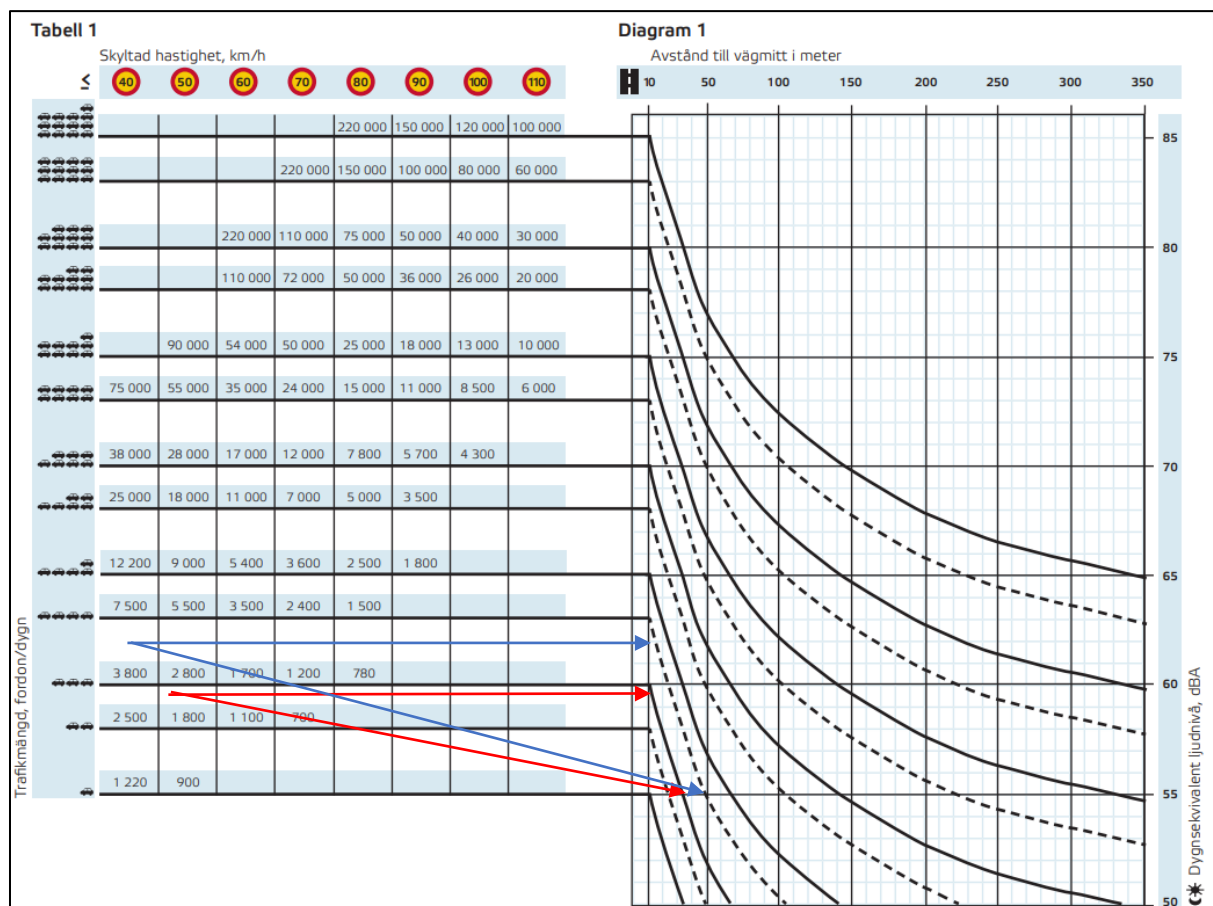
De översiktliga beräkningarna är gjorda utifrån *Prognos för persontrafiken 2045, Trafikverkets basprognoser 2024*, där persontrafiken beräknas öka med 27%.

Enligt data från Trafikverket ligger ÅDT på 1860 fordon (2022) på Vallarvägen som passerar planområdet i öster. Uppräknat till år 2045 blir detta 2362 fordon och högsta tillåtna hastighet på Vallarvägen är 50 km/h.

Längs Rörsdalsvägen som passerar planområdet i söder ligger ÅDT på 4109 fordon (2022). Uppräknat till år 2045 blir detta 5218 fordon och högsta tillåtna hastighet på sträckan är 40 km/h.

Beräkningen görs i två steg, där det första steget är att beräkna ekvivalent ljudnivå i dBA på 10 meters avstånd från vägmitt med hjälp av en tabell. Därefter reduceras den beräknade ekvivalenta ljudnivån med en beräknad ljuddämpning som beror på ytterligare avstånd från vägmitt.

Analysen visar att minsta avstånd från Vallarvägen för att uppnå Naturvårdsverkets riktlinjer för lek, rekreation och pedagogisk verksamhet är 35 m. För Rörosvägen är avståndet att förhålla sig till 50 meter.

Figur 44 Avstånd som krävs för att uppnå riktlinjer för buller i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer för lek, rekreation och pedagogisk verksamhet. Vallarvägen (Röda pilar), Rörosvägen (Blå pilar)

Planförslag

Planförslaget har utarbetats så att inga nya områden för lek, rekreation och pedagogisk verksamhet placeras närmare än 35 respektive 50 m från väg.

Konsekvenser

Ytterligare utredning avseende buller bedöms inte vara nödvändigt.

Ljusstörningar

Förutsättningar

Planområdet ligger i nära anslutning till befintlig pist och gondolbana som under vinterhalvåret är belyst under skidverksamhetens öppettider. Ljuset från belysning i pist, men även från pistmaskiner är en naturlig del av pågående verksamhet i fjällbyn. Inom skolgården kan belysning behövas för att möjliggöra trygg och säker lek och utevistelse under vinterhalvåret när det är mörkt under början och slutet av skoldagen.

Planförslag

Detaljplanen medför ingen utökning av skidanläggningen utan möjliggör enbart utveckling inom och i anslutning till befintlig skola.

Konsekvenser

Med hänsyn till planområdets placering inom tätorten och i nära anslutning till väg finns ett stort antal ljuskällor som bland annat syftar till att öka trafiksäkerhet och upplevelsen av trygghet. En större skolgård kan, beroende på utformning och användning, innebära en viss utökning av belysning. För tillkommande bostäder, vilket möjliggörs för inom byggrätten för befintligt parkeringshus och inom byggrätt för befintligt fritidshem, bedöms de ljusstörningar som ett plangenomförande kan ge upphov till att behöva accepteras, då det i huvudsak avser en pågående samhällsviktig verksamhet (skola) inom en fjällby där befintlig skidanläggning är ett naturligt inslag. Kommunen bedömer sammantaget att ljus från den befintliga skidanläggningen och skolgård inte kan anses utgöra en betydande olägenhet.

Risk för olyckor

Trafik

Förutsättningar

Trafiksituationen kring befintlig skola upplevs idag vara otydlig och otrygg. Risken för olyckor kopplat till trafiksituationen upplevs idag vara relativt hög.

Planförslag

Planförslaget medger ett tillskott av bebyggelse för både, skola, centrum och bostäder med tillhörande trafik. Planförslaget har utarbetats för att möjliggöra en tryggare och säkrare trafiksituation.

Konsekvenser

Detaljplanen möjliggör att trafiksituationen avsevärt kan förbättras. Vid ett plangenomförande krävs dock att åtgärder som möjliggörs i detaljplanen genomförs för att så ska ske.

Risk för översvämning

Det finns ingen risk för översvämning inom planområdet.

Risk för ras, skred och erosion

Kommunen bedömer inte att det föreligger någon risk för ras, skred eller erosion i området.

Farligt gods

Förutsättningar

I den nedre delen av planområdet genom Funäsdalens by går väg 84 som är rekommenderad led för farligt gods. Vägkant går cirka 20 meter från parkeringshuset, och cirka 15 meter från polisstationen. Båda byggnaderna ligger på en högre höjd än vägen med en viss slänt mot vägen. Rådande hastighet förbi planområdet är 40 km/h. Transport av farligt gods i Funäsdalen genomförs med lastbil och är i huvudsak petroleumprodukter som bensen, diesel och gasol. Andelen av transporter med lastbil som utgörs av farligt gods är inte känd. Antalet lastbilar som passerar har varierat genom åren enligt data från Trafikverket.

2022 utgjorde lastbilstrafiken cirka 125 fordon per dygn ($\pm 21\%$), år 2018 var samma siffra 361 ($\pm 14\%$) och år 2014 var det 335 ($\pm 16\%$). Orsak till den stora minskningen är okänd men resultaten är förhållandevis stadigvarande under samtliga sex mätningar som redovisas för 2022. Till följd av den historiska osäkerheten används ett högre tal för 2022 där den högre

osäkerhetsintervallen om 21% inkluderas, vilket ger utgångstalet 151 tunga fordon per dygn. Då samtliga sex mätningar för 2022 redovisar förhållandevis likvärdiga resultat bedöms inte ett genomsnitt av tidigare år vara relevant.

Trafikutvecklingstal för tung trafik enligt PM TRV 2021/7267 (gällande från och med 2 april 2024) är 1.33% per år för Jämtland. Beräkning om 151 ÅDT för mätår 2022 inklusive trafikutvecklingstalet fram till 2045 är antalet tunga fordonsrörelser förbi planområdet 205 fordon per dygn.

Länsstyrelsen Jämtland har tagit fram riktlinjer för riskbedömning inom fysisk detaljplanering i Jämtlands län. Enligt riktlinjerna rekommenderas att en riskanalys genomförs om exploatering sker inom 150 meter från en farligt gods-led. Riskanalysen syftar till att utreda om risknivåer är acceptabla på avstånd som avviker från riktlinjerna och om det krävs särskilda skyddsåtgärder för att säkerställa acceptabla risknivåer. Vid behov av en riskanalys görs en kvalitativ (argumenterande) och/eller kvantitativ (beräknad) bedömning.

Kommunen bedömer att det för ett befintligt samhälle som Funäsdalen är mycket svårt att förhålla sig till Länsstyrelsens riktlinjer gällande det grundläggande skyddsavståndet om 150 meter. Detta eftersom den befintliga bebyggelsen ligger betydligt närmare leden än vad riktlinjerna rekommenderar. Stor del av byns struktur är uppbyggd kring samspelet med områdena närmast väg 84. Vägen fungerar både en genomfartsled och "bygata" som möjliggör för boende att ta del av det utbud och service som finns i byn. Gällande detaljplaner inom området är också utformade för att bevara denna struktur och dess möjligheter.

Med anledning av ovan beskrivning har kommunen i sin analys valt att förutom riktlinjerna framtagna av Länsstyrelsen i Jämtland även utgå från riktlinjer framtagna av Länsstyrelsen i Norrbottens och Västerbottens län som även väger in mängden trafik som förväntas ske på den aktuella leden. Vidare använder kommunen för denna detaljplan resonemang och bedömningar från en riskutredning genomförd för detaljplan Funäsdalen 8:112, cirka 250 meter bort. Utredningen är framtagen 2022.

I Länsstyrelsen i Norrbottens och Västerbottens län utgivna dokument "Riktlinjer för fysisk planering – skyddsavstånd till transportleder för farligt gods i Norrbottens och Västerbottens län" från 2019 kategoriseras markanvändningen i olika zoner A-D.

Zon A (Ej känslig verksamhet)	Zon B (mindre känslig verksamhet)
Alldeles intill transportleden för farligt gods kan ej känslig verksamhet placeras. Ej känslig verksamhet är sådan markanvändning som omfattar ett fåtal människor vilka inte upprätthåller sig stadigvarande på platsen: • Parkering (ytparkering) • Trafik • Odling • Friluftsområde • Tekniska anläggningar	Mindre känslig verksamhet avser sådan markanvändning som omfattar få och vakna personer: • Detaljhandel (< 3000 m²) • Industri • Drivmedelsförsäljning • Lager • Parkering (parkeringshus) • Verksamhetsområde
Zon C (normalkänslig verksamhet)	Zon D (känslig verksamhet)
Normalkänslig verksamhet avser sådan markanvändning som omfattar färre personer än känslig verksamhet, samtidigt som personerna får vara sovande, givet att de har god lokalkännedom: • Bostäder (småhusbebyggelse) • Detaljhandel • Kontor • Tillfällig vistelse (mindre hotell/camping) • Besöksanläggning utan betydande åskådarplats • Centrumverksamhet	Känslig verksamhet avser sådan markanvändning som omfattar många eller särskilt känsliga personer (personer med nedsatt förmåga att själva inse fara och påverka sin säkerhet t.ex. vårdbehövande eller barn): • Bostäder (flerbostadshus) • Vård • Skola • Tillfällig vistelse (större hotell/konferens) • Besöksanläggning med betydande åskådarplats

Figur 45 Kategorisering av markanvändning i bebyggelsezoner A-D.

Planeras bebyggelse inom rikshanteringsområdet, det vill säga inom 150 m från transportled för farligt gods, kan det krävas säkerhetshöjande åtgärder antingen på grund av förhöjd risknivå eller för att begränsa skador om en olycka med farligt gods skulle inträffa. En bedömning görs lämpligast med utgångspunkt från följande uppgifter:

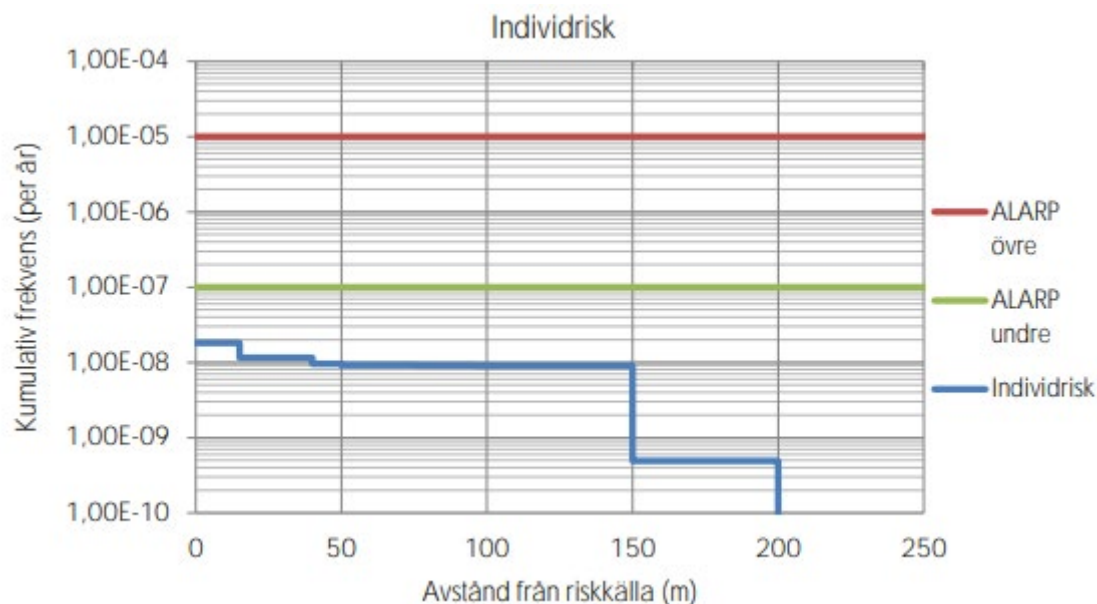
- Aktuell transportled, vägutformning och hastighetsbegränsning.
- Antal lastbilar/dygn som förväntas trafikera transportleden.
- Aktuell markanvändning (zon A-D).
- Topografi och landskapstyp.

Hastigheten förbi planområdet är begränsad till 40 km/h. Trafikmiljön bedöms inte vara särskilt komplex. De beräknade antalet tungafordon per dygn som förväntas trafikera väg 84 uppgår till 205 lastbilar/dygn (uppräknat till 2045). Området ligger ovanför och avgränsas med en mindre slänt ner mot vägen. Markanvändningen som planförslaget ger upphov till ligger inom kategori A-D.

ÅDT LASTBIL (2040)	ÅTGÄRDER	SKYDDSAVSTÅND		
		Zon B	Zon C	Zon D
100	Inga	-	-	-
	Invallning	-	-	-
	Brandfasad	-	-	-
300	Inga	-	-	20
	Invallning	-	-	10
	Brandfasad	-	-	-
600	Inga	-	-	30
	Invallning	-	-	15
	Brandfasad	-	-	-
1100	Inga	-	-	35
	Invallning	-	-	20
	Brandfasad	-	-	10
1600	Inga	-	10	40
	Invallning	-	-	20
	Brandfasad	-	-	10
2200	Inga	-	15	40
	Invallning	-	10	25
	Brandfasad	-	-	10

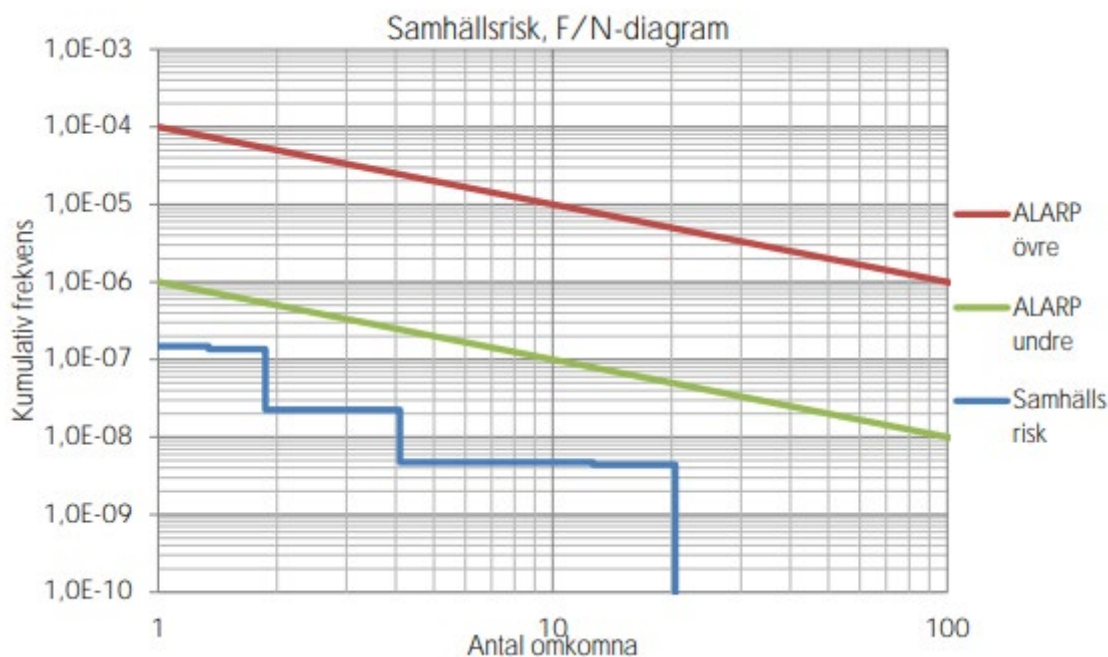
Figur 46 Skyddsavstånd för tvåfältsväg, 30–50 km/h. Tabellen är hämtad från "Riktlinjer för fysisk planering – skyddsavstånd till transportleder för farligt gods i Norrbottens och Västerbottens län"

Utifrån antalet tunga fordon per dygn faller planområdet inom den lägsta intervallen enligt Figur 43. Inga åtgärder behövs för markanvändning som faller inom kategori A-D baserat på antal fordon. Kommunen bedömer att inga hårdare krav är lämpliga till följd av förmildrande faktorer som slänt ner från bebyggelse till väg, att byggnation ej tillåts närmare än befintligt vilket inte ger ytterliga oeftergivliga hinder samt den förhållandevis tydliga vägmiljön.

Figur 47 Individrisk redovisad i riskutredning framtagen 2022 för detaljplan Funäsdalen 8:112, cirka 250 meter bort.

Stöd för denna bedömning hämtas även från kvantitativ riskutredning framtagen 2022 för detaljplan Funäsdalen 8:112, cirka 250 meter bort. Denna utgår från trafikmätning från 2018 med ett uppskattat flöde om 400 tunga fordon per dygn. Utredningen syftade till att klargöra lämplighet för bland annat 19 lägenheter i fyra våningar med underjordiskt garage 9 meter från vägen. Beräkningen visar att både samhällsrisk och individrisk underskrider undre ALARP-gräns, Se Figur 44 och Figur 45. Byggnationen behöver inte ta hänsyn till särskilda förebyggande åtgärder.

Figur 48 Samhällsrisk redovisad i riskutredning framtagen 2022 för detaljplan Funäsdalen 8:112, cirka 250 meter bort.

Denna detaljplan omfattar annan typ av känslig användning (skola), medan topografin och de högre avstånden från vägen ger större naturliga skyddsanordningar.

Planförslag

Planförslaget har tagit hänsyn till de riktlinjer som anges i "Riktlinjer för fysisk planering – skyddsavstånd till transportleder för farligt gods i Norrbottens och Västerbottens län. Vidare har kommunen tagit stöd i den kvantitativa utredning som genomförts för närliggande exploatering, där riskerna var klart under ALARP-gränser. Vidare erbjuder ytan naturliga skyddsåtgärder samt att inte nya oeftergivliga hinder möjliggörs genom planen. Kommunens analys avseende närhet till led för farligt gods visar att det inte föreligger behov för några särskilda skyddsbestämmelser eller åtgärder. Med hänsyn till buller tillåts inte nya ytor för lek, rekreation eller pedagogisk verksamhet närmre än 50 meter från aktuell väg. Dessa anpassningar stärker ytterligare kommunens bedömning att acceptabla risknivåer avseende närhet till leden är säkerställd.

Konsekvenser

Kommunen bedömer att utformningen av planförslaget tar erforderlig hänsyn till farligt gods och att ytterligare riskanalys inte är nödvändig med hänvisning till utförd analys.

Förorenad mark

Det finns ingen känd förorenad mark inom planområdet.

Radon

Inom planområdet finns inga dokumenterade risker för förhöjda radonvärden. Det kan dock lokalt förekomma förhöjda radonvärden. Vid nybyggnation ansvarar byggherren för att byggnader uppförs så att gränsvärdet för radon inte överskrids.

Social hållbarhet

Enligt plan- och bygglagen ska planläggning med hänsyn till bland annat miljö- och klimataspekter främja en från social synpunkt god livsmiljö som är tillgänglig och användbar för alla samhällsgrupper. Social hållbarhet är en av tre dimensioner i begreppet Hållbar utveckling. Den sociala hållbarhetsdimensionen handlar till stor del om välbefinnande, rättvisa, makt, rättigheter och individens behov. Vissa av dessa kan kvantifieras och andra är mer kvalitativa.

Världshälsoorganisationen (WHO) definierar hälsa som ett tillstånd av fysiskt, mentalt och socialt välbefinnande, och inte bara avsaknad av sjukdom. Hälsa skapas och levs av människor inom ramen för deras vardagsliv där de lär, arbetar, leker och älskar. I Sveriges mål för folkhälsopolitiken betonas vikten av att människor har goda bo- och närmiljöer och handlingsutrymme för hälsosamma levnadsvanor.

Förutsättningar

Planområdet ligger centralt beläget i Funäsdalen. Inom orten finns en variation av målpunkter som matbutik, skola, förskola, bostäder, restauranger, skid- och motionsspår, återvinningsstation och busshållplatser som medför att människor rör sig utomhus vilket bidrar till aktiv transport (gång och cykel), hälsa och trygghet.

Planförslag

I huvudsak innebär detaljplanen ett tillskott av centralt belägen mark för skola, centrum och bostadsändamål.

Konsekvenser

Ett plangenomförande bedöms främst medföra en förbättrad situation för bedrivande av skolverksamhet men även möjlighet för ett ökat underlag för service och fritidsaktiviteter vilket kan bidra till en god närmiljö. Att fler människor både barn och vuxna kan röra sig och ta sig mellan olika målpunkter till fots eller med cykel kan bidra till att byn upplevs tryggare och mer tillgänglig.

Barnperspektiv

Syftet med PBL är att främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer.

Lagen om barnkonventionen gäller parallellt med PBL. PBL är en speciallag, vilket innebär att den har företräde framför annan lag av allmän karaktär vid olika tolkningar. Dessa två lagar ska tillämpas och följas för att inkludera barns rättigheter.

I detaljplanen anges ramarna för hur ett specifikt område kan användas och den påverkar därmed barns livsmiljöer. I detaljplaneprocessen handlar barns rättigheter bland annat om att skapa goda livsmiljöer för alla barn att kunna utvecklas och må bra i.

Planförslag

Detaljplanen syftar till att möjliggöra utbyggnation av den befintliga skolan i Funäsdalen samtidigt som trafikmiljön förbättras runt skolan. Detaljplanen ger en flexibilitet i hur tillkommande

byggrätter nyttjas vilket möjliggör samnyttjande av lokaler. Om elevunderlaget sjunker och skolan inte längre har behov av samma ytor kan bostäder tillkomma i nära anslutning till skolan.

Konsekvenser

Detaljplanen möjliggör för utbyggnad av skolan vilket innebär en minskad trängsel i skolans lokaler samtidigt som sannolikheten för en uppdelning av skolgången på olika platser/skolor minskas och eleverna bedöms kunna genomföra hela grundskolan på en och samma plats.

Skolans fortsatta centrala placering möjliggör för elever boende i Funäsdalen att ta sig till och från skolan genom gång eller cykling. Trafiksituationen för dessa elever förbättras genom att trafik för att hämta och lämna koncentreras till en plats samtidigt som gång- och cykelvägen justeras.

Detaljplanen förhindrar inte en utformning av skolgården som är förenlig med flera av de önskemål som lämnats i dialog med elever på skolan, vilket bedöms som positivt. De ytor som tas i anspråk för ny byggnation har inte nyttjats för utevistelse varför ett plangenomförande inte bedöms inverka negativt på barnens fria lek, rörelse och hälsa. Samtidigt är det viktigt att skolgården utformas så att tillräckligt variationsrika miljöer skapas som stimulerar till fysisk aktivitet, fri lek och det sociala samspelet.

Befintliga utmaningar i skolgårdens utformning kopplat till den kuperade terrängen och storlek kvarstår samtidigt som större lokaler i teorin kan medföra fler elever som ska samsas på samma yta. Oavsett elevantal är det viktigt att skolgårdens utformning i ett plangenomförande ses över och utformas utifrån barnens behov i olika åldrar.

Enligt PBL ska obebyggda tomter som bebyggs med bostäder ha tillräckligt stora friytor som är lämpliga för lek och utevistelse på tomten eller i närheten. Om tomten redan är bebyggd ska kraven tillgodoses i skäligen utsträckning. Allmänna råd för friytor vid bostäder saknas.

Ett plangenomförande som innebär att bostäder uppförs inom byggrätten för befintligt parkeringshus medför att friytor lämpliga för lek och utevistelse saknas. För barn som bor där innebär det att lek och utevistelse behöver ske på allmänna platser och/eller ute i naturen som inte ligger i anslutning till barnens bostad. Under kvällar, helger och lov kan skolgården nyttjas. För bostäder inom byggrätt för befintligt fritidshem kan friytor för lek och utevistelse ordnas.

Service

Förutsättningar

Nära planområdet finns god tillgång till service. Området ligger på gångavstånd till centrum där det finns affärer, caféer och busshållplatser.

Planförslag

Planförslaget innebär främst en förbättring för att bedriva skolverksamhet i Funäsdalen men även möjlighet till utökning av centrumverksamheter och bostäder.

Konsekvenser

Ett plangenomförande bedöms både stärka den befintliga servicen som finns i området samt ge möjlighet för en viss utveckling av den samma.

Trafik

Motortrafik

Förutsättningar

Angöring till planområdet sker idag via infart från Vallarvägen i öster samt från Rörosvägen i söder. Trafikverket är väghållare för både Vallarvägen och Rörosvägen.

Möjlighet att resa både inom och utom kommunen med kollektivtrafik är goda.

Planförslag

I planförslaget har stor vikt lagts vid att möjliggöra för en förbättrad angöring och tryggare trafiksituation både från Vallarvägen och från busstorget vis Rörosvägen. Detta genom att bland annat skapa utrymme för ny gata längs med Vallarvägen, plats för hämta/lämna zoner både vid den nya gatan samt vid busstorget vid Rörosvägen.

Konsekvenser

Sammantaget kan planförslaget innebära en trafikökning beroende på hur stor utbyggnad som sker inom området och antalet elever som kommer att gå på skolan. Planförslaget bedöms ge förutsättningar för att skapa en förbättrad trafiksäkerhet och klara en framtida trafikökning utan att trafiksäkerheten i området äventyras.

Gång- och cykeltrafik

Förutsättningar

Det finns i dag en befintlig gång- och cykelväg som löper längs Vallarvägen och genom skolområdet.

Planförslag

I planförslaget skapas förutsättningar för att anlägga ny gång- och cykelväg öster om den befintliga skolbyggnaden.

Konsekvenser

Utformningen av detaljplanen säkerställer att det fortsatt kommer vara säkert att gå och cykla förbi och genom planområdet. Tryggheten förbättras också för skolverksamheten genom att befintlig gång- och cykelväg som idag löper igenom skolområdet kan flyttas.

Medverkande tjänstepersoner

Planhandlingarna har upprättats av planavdelningen på Berg- och Härjedalens kommuner på uppdrag av miljö- och byggnämnden i Berg och Härjedalens kommun.